Curierul

Anul IV, Nr. 15 Aprilie – Iunie 1984 Director: Gabriel Balanescu

Redactia si Administratia: P. O. Box 95 * SANTA CLARA, California, 95052, * U. S. A.

Prof. dr. STAN M. POPESCU

ISVORUL URII CONTRA LEGIONARILOR

Lumea legionară din exil a ajuns să fie ținta atacurilor lumii comuniste din țară și din țările libere. Toate eșecurile economice, tot dezastrul administrativ, tot haosul social și întreaga destrămare morală și spirituală a României, regimul comunist încearcă să o atribue existenții legionarilor... Toate prigoanele și miile de morminte sunt dovada vie a urii comuniste contra legionarilor. In mod straniu însă, încă dintru început, – dela instaurarea "de facto " a regimului comunist – a existat o ciudată relație și "sincronie" între comuniști și partidele liberale când era vorba de legionari. Cititorul este invitat să-și amintească de evenimentele petrecute în anii 1946-1948, când Teohari Georgescu și Lucrețiu Pătrășcanu, foști miniștri de Interne și Justiție ai Anei Pauker, oferiseră lui Nicolae Petrașcu "pacea" dacă legionarii din munți predau armele și se integrează procesului muncii și vieții normale, în schimbul eliberării celor 80-90 de legionari cari căzuseră în mâinile poliției comuniste din neprevedere. Ei bine: în *nici un moment, Nicolae Petrascu nu a reusit sa obtina eliberarea miilor de legionari* condamnați de către regimul lui Antonescu. In mod misterios, Ana Pauker și Teohari Georgescu (inspirați probabil de înțelepciunea "tătucului" Stalin, susțineau că legionarii condamnați de Antonescu nu intrau în aranjamentele "păcii", deși, în acel moment, tot regimul antonescian fusese condamnat, iar Antonescu executat.

Tratamentul de prigoană acordat legionarilor a crescut și mai mult în deceniile următoare, iar pe măsură ce se întețeau măsurile de anihilare fizică, în mod paralel se producea o stranie osmoză și o ciudată convergență de opinii între unele partide de nuanță liberală și comunismul din România: de câte ori era vorba de a critica și ataca Mișcarea Legionară, atât liberalii cât și comuniștii întrebuințau aceleași argumente. Când era vorba de un act sau faptă legionară, care afirma creația culturală a legionarilor din exil, atât autoritățile comuniste cât și refugiații liberali se găseau pe aceași baricadă pentru a-i ataca pe legionari.

Ar fi greu de înțeles această solidaritate și alianță între lumea comunistă și demoliberală, dacă vom trece peste câteva realități și evenimente istorice, și vom face simple afirmații. Există însă o perfectă înlănțuire între faptele cari caracterizează evenimentele internaționale și ciudata logodnă a foștilor adversari în deceniul 1950-1960.

Odată cu politica de conviețuire a Statelor Unite cu Rusia Sovietică, introdusă de Eisenhower, și cu dezavuarea măsurilor de pedepsire a spionilor comuniști de către comisiunea senatorului McCarthy, diplomații americani s'au lăsat seduși de frazeologia și retorica prefabricată a lui Ceaușescu. Acesta, cu aprobarea tacită sau expresă a lui Gromycko, care începuse o campanie de discursuri dând a înțelege că era dispus să urmeze pașii de autonomizare politică a lui Tito. Datorită ingenuității diplomației americane (cu nuanțe de senilitate puerilă), Ceaușescu a reușit să obțină succese răsunătoare, fiind considerată România de către Statele Unite ca națiune favorizată în relațiile comerciale.

Aceste fapte au fost însă însoțite de o întreagă

orchestrație de evenimente, provocate de ferma convingere a guvernelor Statelor Unite că pacea ar putea fi conservată, iar războiul rece putea fi înlocuit, în mod treptat, printr'o acțiune susținută de intensificarea relațiilor economice, financiare și comerciale între cele două blocuri. Cu alte cuvinte, fabricanții de idei ai laboratoarelor din Harward reușiseră să găsească formula: înlocuirea războiului rece cu un fenomen de catharsis pragmatic: competința pe plan comercial-economic.

Cum se explică succesul acestei politici? Răspunsul e simplu: atât demoliberalismul cât și comunismul sunt două ideologii materialiste. Ca atare și-au împărțit lumea în sfere de influență economică, și implicit s'au întâlnit pe aceeași baricadă anti-religioasă și anti-spirituală. Această descoperire a idealurilor comune a contribuit la "redescoperirea" legăturilor "familiare" care existau între liberalism și marxism, deci la convergența și identitatea de simțiri, aspirații și finalități, cari leagă strâns destinele celor două ideologii atei ste.

Cititorul este invitat să observe paralelismul care există în ultimele două decenii între "flexibilizarea" măsurilor contra comuniștilor în lumea tradițiilor occidentale și deschiderea porților comerciale sau a manifestațiilor peri-culturale occidentale spre lumea comunistă. Intr'un fel sau altul, se tinde tot mai mult la aceea ce s'ar putea denumi "ca toți să fie o apă și un pământ". Nu e de mirare, când se aude tot mai des – din partea mass-mediei comuniste – țipete de *apararea democratiei*, atunci când epigonii lumii tradițional conservatoare mai îndrăznesc să intervină în unele țări pentru a le apăra de trupele mercenare a lui Fidel Castro sau a Comitetului Central al partidului comunist din Moscova.

In acest scurt articol am menționat *numai câteva* din motivele cari explică ciudata îngemânare și simbioza între șefii "democrațiilor reprezentative" (sau liberale) și aceea a "democrațiilor de masse" (sau marxiste), dar credem că sunt suficiente pentru a sugera și lămuri secretul urii contra legionarilor. Amândouă taberele – demoliberali și comuniști – s'au unit, în primul rând, ca o consecință a vechii relații de rudenie din secolul trecut, când "mama", (democrația liberală) a dat naștere "fiicei", (mișcarea comunistă). In al doilea rând, irațională ură contra Legiunii izvorește din uimitoarea asemănare între idealurile demoliberale-comuniste pe de o parte, și idealul cristic al Mântuirii sufletelor prin creștinism a Legiunii, de altă parte.

Legionarii reprezintă, pentru comuniști și pentru demoliberali, o supărătoare prezență. Dușmanii Bisericii Creștine au luat măsurile necesare pentru compromiterea catolicismului și a protestantismului, prin cunoscutele *infiltrari* în grupul înalților prelați, cari au îmbrățișat *teologia eliberarii* ca nouă evanghelie. Au reușit să supună voinții milițiilor comuniste bisericile ortodoxe, obligând preoții să se roage pentru sănătatea și victoria reprezentanților Satanei, chiar în altar, dar nu au reușit să scoată din sufletele ființelor legionare anagogice, credința în Dumnezeu și voința nesdruncinată de a urma calea Icoanei. Nu au reușit și nu vor reuși să îndepărteze legionarii de la nestrămutata aspirație de a urma drumul Golgotei, pentru învierea României. Iată deci unul din izvoarele principale ale urii contra legionarilor: prezența legionară și neclintita lor hotărire de a urma linia trasată de Căpitan și de Moța. Din poziția comodă a existenței, atractivele avantagii ale unei vieți de bunăstare materială și de perspective de îmbogățire, aceste două lumi *progresiste, pozitiviste* și materialiste privesc supraviețuirea ideii legionare ca o adevărată sfidare. Iată de ce demoliberalii români se găsesc pe aceeași baricadă de atac cu comuniștii din țară, când e vorba de legionari. Iată de ce își schimbă "informațiile", desgroapă vechile infamii născocite în laboratoarele ziarelor *Dreptatea, Adevarul si Lupta*, și a ministerului de Interne a lui Carol II și Antonescu, inventează noi samavolnicii și infamii, se copiază unii pe alții și publică "lucrări științifice", numai ca să demonstreze cât de răi au fost și sunt legionarii, și cât de curați, de fără de pată, de transparenți și de buni sunt dânșii, fii ai lui Satana.

Cei ce cultivă ura ca principal sentiment în viață, cu multă ușurință se întâlnesc și se înfrățesc atunci când apare un obiectiv comun, și care îi stânjenește, din cauză că cultivă iubirea ca cea mai înaltă țintă spre drumul Mântuirii.

HUREZI — ÉGLISE DU MONASTÈRE

FILON VERCA

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ IN SERVICIUL „PĂCII" SI PENTRU O NOUĂ „ORDINE SOCIALA" IN .....VEST.

Ziarul destinat exilului "Telegraful Român", Nr. 31-32/1983, Foaie religioasă editată de Arhiepiscopia ortodoxă română a Sibiului", într'un articol intitulat "Despre pace, dreptate și responsabilitatea bisericilor" ne relatează faptul că între 24 Iulie și 10 August a avut loc la Vancouver, în Canada, a VI-a Adunare generală a Consiliului Mondial al Bisericilor. La această adunare au participat peste 300de delegați ai bisericilor din lumea întreagă. Și cum se desbăteau probleme de "mare interes religios", biserica ortodoxă de la București n'a scăpat ocazia să fie bine reprezentată. Nu mai puțin de 15 ierarhi, în frunte cu Prea Cucernicia Sa Dr. Antonie Plămădeală, Mitropolit al Ardealului.

Prezența acestei numeroase delegații nu s'a limitat, cum s'ar crede, în a înregistra desbaterile, ci a făcut propuneri cari au surprins prin spiritualitatea lor strâns legată – și era normal – de probleme mai pământești. Astfel, nu s'ar putea spune că în țara socialismului pur biserica nu este preocupată și de starea materială, nu numai a enoriașilor români, ci chiar și de aceea a bieților săraci din lumea întreagă.

Prea Cucernicia Sa Dr. Plămădeală recunoaște că "lumea de azi trăește sub amenințare și frică, că trebuește *sa renunte la forta bruta* și să încercăm să ne *convingem* unii pe alții, că trebue să *redevenim umani*". Dacă aceste îndemnuri ar fi fost rostite de pe amvonul Mitropoliei din Sibiu, ar fi avut un sens bine definit și Prea Sfinția Sa ar fi avut oarecari neplăceri din partea ierarhiei superioare. Și cum românul are o bună memorie, i-ar fi apărut imediat în față adevărata "forță brută", exercitată cu atâta sălbăticie la Pitești, Aiud, Gherla... prelungită la Canalul Dunării și apoi pe întreg întinsul țării, până în zilele noastre, transformată într'un câmp de teroare și foame de către indivizi străini de neamul nostru și pentru care sunt puține șanse să devină mai *umani*.

"Oamenii", continuă Prea Sfinția Sa, "nu-și pot rezolva conflictele prin dialog, ci trebue să se bată, să se omoare ca să-și impună dreptatea. Sau să-și impună puterea de stăpânire uneori împotriva dreptății. Acela are dreptate care ucide mai multe vieți omenești. Viața omenească a ajuns moneda cu care forța își justifică dreptul."

Câtă înțelepciune izvorește dintr'o astfel de cugetare cu atâtea ințelesuri. Numai că mă întreb dacă Sfinția Sa s'a gândit la dreptul acelora care au exterminat un milion de români, pentru a justifica dreptul de stăpânire peste teritorii care nu le-au aparținut niciodată dealungul veacurilor. Dacă așa se măsoară dreptatea, prin numărul de vieți răpuse, atunci Prea Sfinția Sa a pus degetul pe rana încă sângerândă a neamului nostru, după aproape patru decenii de împilare.

Vorbind de "pacea care nu se poate face fără dreptate socială", nu s'a gândit, poate, la acele cozi nesfârșite în fața magazinelor de alimente indispensabile vieții biologice; de cu seară, în speranța ca a doua zi, în zori, să poată spera o fărâmă de pâine, un strop de ulei, să-și potolească foamea cronică, în timp ce magazinele rezervate stăpânirii abundă de bunătăți, sfidând mizeria.

"Cât va mai exista nedreptatea, inegalitatea... sferele de influență și amestecul cu forța în trebile altora, nu va fi pace", reia marele prelat. "Impărțirea între bogați și săraci, în privilegiați și în asupriți."

Cât adevăr răsună în aceste cuvinte rostite de către un servitor al bisericii, dacă cei asupriți, cei săraci, cei agresați în permanență de forțe străine ar percepe, de departe, ecoul lor.

"In vederea asigurării securității reciproce e nevoe de un echilibru de forțe". Președintele Franței a ilustrat cu mult umor raportul actual de forțe: "Pacifismul în Vest și rachetele în Est", tradus mai clar prin această gigantică ofensivă a "pacifismului", mecanism din care Prea Sfinția Sa reprezintă o minusculă piesă, deslănțuită cu mijloace impresionante, de la Bonn la Roma, de la Amsterdam la Paris, trecând prin Bruxelles și culminând cu Vancouver, unde 300 *de voci ale* "*bisericilor*" au adresat un puternic apel la desarmare... Vestului.

Pentru a da dovadă de sinceritatea intențiilor de pace care a mobilizat mulțimile, de ce acest "*mars triumfal*" nu ar face cale întoarsă de unde

⇨

a purces, cu acelaş entuziasm, condus de prelaţii bisericilor stât din Vest cât şi din Est, şi la care, de ce nu, să se alăture şi părintele Calciu, traversând, de astă dată, capitalele din Răsărit: Pankow, Varşovia, Praga, cu un mic ocol prin Bucureşti şi Sofia, şi culminând cu corespondentul lui Vancouver, capitala însăşi a Uniunii Sovietice? Atunci intr'adevăr, "echilibrul de forţe" ar lua adevărata dimensiune.

Da, Prea Sfinţite, dacă ai fi pătruns de acelaş impuls interior, ai face ca acest apel patetic să fie adresat celor asupriţi, batjocoriţi şi schingiuiţi din altarul bisericilor noastre, aşa cum a făcut-o părintele Calciu, ştiind că-l aşteaptă viaţa de martir, veţi servi cu atât mai mult umanitatea, biserica si pe Dumnezeu.

"Dreptatea socială nu poate fi realizată decât printr'o nouă ordine economică internaţională". Se simt uşor miresmele internaţionalismului marxisant în cuvintele noului trimis. Oratorul nostru vede instaurarea nouei ordini în lume "prin participare, rugăciune, dar mai ales printr'un program de *educatie pentru pace* şi dreptate socială.

Rugăciunea, desigur, este în rostul bisericii, dar mai ales educaţia tinerelor vlăstare, speranţa de mâine a neamului nostru, în spiritul credinţei strămoşeşti, şi nicidecum în cel marxist-leninist.

"O nouă ordine morală în viaţa personală şi în cea publică şi internaţională", ar fi o nouă misiune a bisericii. Dar atunci, până acum biserica şi-a neglijat misiunea? Sau este vorba de un camuflaj discret, o acoperire a intruziunii permanente în viaţa individului, a naţiunilor?

Se pare că "ordinea de până acum... a dus la îndepărtarea de Dumnezeu". Ingădue oare Dumnezeu ameninţarea ce planează asupra noastră? Iată o întrebare la care capul bisericii, în adâncul conştiinţei sale, ar fi imperios urgent să şi-o pună. Sfânta scriptură ne avertizează, pe noi, umilii creştini, că "nu putem servi la doi stăpâni". Acest avertisment se adresează cu atât mai mult slujitorilor de altare!

"La nivel social şi politic, se mai practică încă exploatarea muncii, discriminările, zonele de influenţa, setea de hegemonie". Bietul muncitor român, după o muncă de 8 ore pe zi, completată cu şedinţe de îndoctrinare până la îndobitocire, 6 zile pe saptămână, iar Dumineca, ziua odihnei, închinată şi grijei sufleteşti, sfârşeşte în muncă "voluntară". Unde oare în lumea liberă, de care Prea Sfinţia Sa se îngrijeşte atât, mai dăinue o astfel de inumană exploatare? Zone de influenţe, traduse prin zone de oprimare până la exterminare. Setea de hegemonie? Indreptaţi-vă, părinte al sufletelor, privile spre răsărit pentru cea mai cruntă concluzie.

"Lipsa de respect pentru tratatele asumate liber"?

Desigur, 23 August 1944 a fost asumat liber de către eminenţii reprezentanţi ai poporului român, în frunte cu Majestatea Sa, regele ţării. In buna lor credinţă, ar fi dorit ca respectul zisului tratat, dacă a existat unul, să fie respectat şi de partea adversă. Din nenorocire, o flagrantă lipsă de respect faţă de acest presupus tratat şi Prea Cucernicia Sa, în nu mai puţin eminent al cuvântului, o ştie prea bine şi de aceea a predicat-o dela Vancouver, distanţă mult prea mare pentru ca bietul iobag roman să-i poată auzi ecoul Yalta, Teheran, Potsdam, atâtea tratate care au pecetluit piatra de mormânt a atâtor popoare, nu au fost decât tratate "asumate liber", pentru a fi călcate în picioare a doua zi de la semnarea lor.

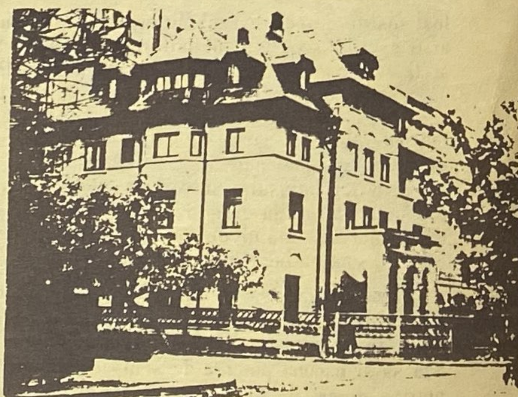
O rugăminte, Prea Sfinţite: îndreptaţi-vă degetul arătător înspre Răsărit, peste Ţara Basarabilor, a Muşatinilor, şi a frumoasei Bucovina şi sunt sigur că nu veţi greşi direcţia imposturii.

"Să restaurăm în conştiinţa şi în viaţa indivizilor şi a popoarelor valorile morale, care susţin demnitatea omului faţă de el însuşi şi faţă de Dumnezeu." Fie ca aceasta predică sa fie auzita de toţi aceia care i-au bafuit imaginaţia până la desfigurare, şi ca poporul nostru să-şi regăsească liniştea, de vremi uitată, să se învrednicească iarăşi de binefacerile Celui a toate stăpânitor.

Ca încheiere şi pentru a înlătura orice interpretare nedorită, mi-aş îngădui să cer Prea Sfinţiei Sale să intervină ca predica rostită la Vancouver să fie trimisă tuturor bisericilor din ţară pentru a fi citită credincioşilor de către preoţi din altare, ca împreună să înalţe rugăciuni Cerului întru pogorirea adevăratei păci, după care jindue neamul nostru de atâta amar de vreme.

Dar dacă în dosul sfintelor odăjdii se ascunde o altă ideologie decât aceea a lui Hristos?

Verca Filon

ANA MARIA MARIN

REFLECTII LA ZI...

"Ne este oare atât de dragă viaţa, şi pacea atât de dulce, încât le-am cumpăra în schimbul unor lanţuri de sclavi?... Ignorând drumul către care se îndreaptă omenirea, mă rog Ţie, Doamne, dă-mi libertatea sau moartea! (John Steinbeck).

Iată-ne ajunşi în anul 1984 şi cartea scrisă de George Orwell în 1949, este o profeţie care încă nu s'a realizat. Era pe drumul cel bun, dar o întârziere nu-i scade din valoare. Nu poţi spune că e o carte "ştiinţifico-fantastică". Prea e aproape de realitate. Lozinci întrebuinţate de Londra, ajunsă comunistă, par prinse pe viu. Lozincile care mai serviseră pentru spălarea creerilor din est: "Război înseamnă pace", "Libertate înseamnă sclavie", "Ignoranţa constitue forţa".

Londra în 1984 nu e încă comunistă, dar dacă toate merg planificat, ca până acuma, nu e exclus ca într'un timp nu prea îndepărtat să devie. Cartea lui Orwell e marea oglindă în care Occidentul se poate vedea după ce autorul a făcut o incursiune periculoasă în spatele oglinzii.

Alunecarea oazei de libertate spre stânga se datoreşte faptului că informatorii sunt trucaţi. Presa, Radio-ul, Televiziunea, şcoala laică, toate sunt de stânga fie din convingere, (vezi socialismul utopic), fie din rea credinţă. Un cetăţean liber şi neutru, care vrea să înţeleagă ce se petrece în lume, este zilnic bombardat de interpretări marxiste ale evenimentelor; el poate reacţiona în două feluri: sau citeşte pe dos, şi e pe calea cea bună, sau ia ca bună interpretarea, ca să fie şi el în rândul oamenilor.

Cele zece milioane de emigranţi, care părăsindu-şi casa şi ţara şi negăsindu-şi, în cele mai multe cazuri, alta în schimb, ar putea să ajute lumea liberă să înţeleagă. Din nefericire, prea puţini îi ascultă, şi din cei ce îi ascultă prea puţini îi cred sau îi înţeleg. Ei sunt adevăraţii anticomunişti, pentrucă sunt cei ce au trăit direct impostura.

Această ideologie utopică, care de mult nu mai este o ideologie, ci o voinţă de putere ajutată de teroare, se întinde dealungul planetei, preferând punctele strategice, ca o boală molipsitoare. Gândiţi-vă la "ciumă", o boală de care sau scapi, imunizându-te după ce ai avut-o, sau mori chinuit şi anonim, îngropat în groapă comună sub acid sulfuric, fără cruce la căpătâi. Cum leacul nu a fost găsit şi cum prevenţia e iluzorie, Lume Liberă, cum ai putea să te aperi?

Franţa, în pericol de a deveni Democraţie Populară, scrie, se opune, se sbate, ironizează vechile ei arme de luptă. Să fim drepţi, şi-a amintit că există conservatori ai libertăţilor, oameni cari ţin la rădăcinile lor naţionale şi cari nu găsesc că oamenii ar fi egali.

Louis Pawels, directorul marelui hebdomadar Figaro Magazine, este unul din aceştia. Opoziţia franceză şi-a ales Cultura, care totdeauna a fost son violon d'Ingre ca teren de luptă. Pawels scrie o carte despre libertate, Vouloir la France, găseşte interdependenţa libertăţilor; Prince-Ringuet caută Filtru magic care să scoată economia etatizată din faliment, dar adevărul este alături de cei care au înţeles că materialismul nu poate fi inlocuit şi învins decât prin Spirit. Şi oamenii de ştiinţă şi filosofii au nevoe de spirit ca să înţeleagă VIAŢA, şi produsul cel mai evoluat al creaţiunii: OMUL.

Acest spirit trebuia căutat cât mai departe în timp, în Evanghelii şi în scrierile Părinţilor, Biserica actuală fiind şi ea uneori atacată de "virusul comunist". Din ce adâncimi, sau din ce înălţimi trebue să chemi spirite într'ajutor când lumea e invadată de mass-media, care strigă pe multe voci cam aşa: Iisus vrea egalitate între oameni; marxismul trăeşte această egalitate (adevărat că la nivelul cel mai de jos); formula comunistă este singura care poate scăpa viaţa dela distrugerea nucleară; totodată, buna stare dispărând, dispare şi sentimentul de culpabilitate faţă de tiers monde. Concluzia discursului marxist ar fi: mai bine roşu decât morţi, uitând de milioanele de morţi din gropile comune, şi mai important decât atâta, de moartea spirituală.

Vreau să citez măcar trei cazuri din noianul de agresiuni cerebrale la care se dedă stânga prin mass media în ţările libere din Occident:

1. La un congres convocat de biserica ecumenică cu scopul de a strânge ajutoare nu pentru biserică, care merge bine (dovada o fac actele descoperite în Angola), ci pentru El Salvador, ţară căzută pradă unui sângeros război civil. Asis-

tență nesperat de numeroasă, donații abundente pentru ca sărmanii güerilleros să-și poată cumpăra armele necesare cu care să învingă.

2. Tineri reporteri de talent, sunt trimiși de țările francofone în jurul lumii (la course autour du monde) de unde să aducă reportaje cât mai inedite pentru țările lor.

Primul clasat anul acesta, Frederic Laffont, un tânăr de mare talent, face un reportaj despre Namibia, nu fără greutăți, și cade în junglă peste un câmp de antrenament al Boșimanilor cari vor lupta, în contul Africanilor, contra Angolezilor Swapo. Reportajul foarte bine condus și foarte apreciat, se termină cu o întrebare suspin: De ce tocmai Angolezii Swapo, tot atât de negri, și conduși contra celuilalt trib tot de albi, de data aceasta de către sovietici prin interpușii cubanezi.

3. Directorul lui Figaro Magazine ne informează într'un editorial, că în bibliotecile școlilor laice din Franța a apărut o carte care este recomandată cu căldură elevilor. Cartea se numește Rendez-vous avec le socialisme, cu autorul ei Pierre Roudy, soțul ministresei la "Condiția femenină", și prefațată de președintele republicii. Deci nici un echivoc: ea desvălue copiilor ororile capitalismului. Citate: Lucrătorul lucrează două zile pe săptămână pentru familia lui, două zile pentru capitaliști și ultimele două zile pentru investițiile capitalismului, care vor duce lucrătorii la șomaj. Familia socotește copilul o proprietate, de aceea divorțul e un lucru de dorit, eliberând copilul. Armata este un lucru odios, iar eroismul o păcăleală. E trist. Imi aduce aminte de pionerii dela noi, care sărutau chipul conducătorului de câte ori apărea pe ecran. Părinții nu îndrăzneau să-și lămurească odraslele, fiindu-le frică de delațiunea domestică, o sursă importantă de informații. Bravo Franța, "le lavage de cerveaux a commencé par les plus tendres souches".

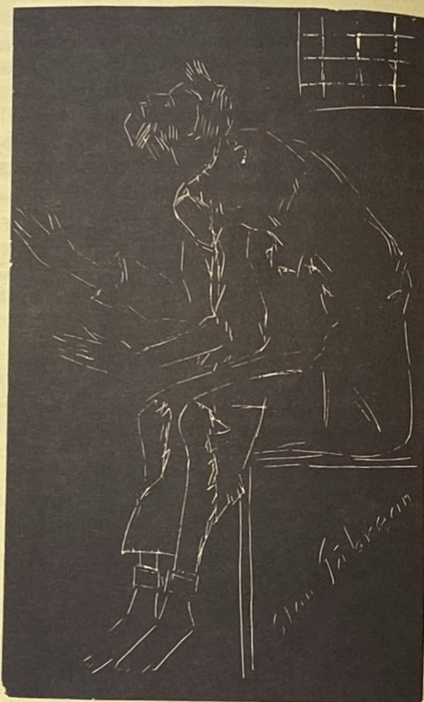
In timp ce Franța e amenințată cu reducerea la "democrație populară", nu pe calea armelor, ci pe calea culturii, a cărei regină s'a văzut mereu, un grup de emigranți români cu modestie îi amintesc că acum 62 de ani la prima încercare a rușilor sovietici de a pune mâna pe țara lor, ei descoperiseră minunile pe care dl Pawels, dl Glucksman, gruparea "Vouloir la France", dl Volkoff și mulți alții le descopere acum. Acești români erau naționaliști (nu se cunoștea încă termenul de "rădăcină"), erau conservatori ai tradițiilor și libertăților, erau credincioși și, bineînțeles, și democrați.

Mișcarea lor purta numele de Legiunea Arhanghelului Mihail. Erau tineri și aveau un conducător. "Căpitanul" și cu legionarii lui au fost uciși pe rând de aceleași forțe care astăzi amenință Franța și libertatea în lume. Acești oameni care și-au dăruit viața pentru o idee, au fost mulți și dinamici, au înțeles că la zidirea fiecărui ideal trebue să fie la bază un sacrificiu; au avut premonițiunea timpurilor care vin.

Vrem să transmitem mesajul acestor martiri în lupta lui 1984 cu răul: Nu vă fie frică de Ruși. Bismarck știa să-i trateze. Faceți ca el!

Cred că actualul președinte al Americii a îndepărtat în toamna anului 1983 pericolul războiului de Europa prin tenacitatea lui. E unul din cei care se pare că a înțeles.

Ana Marie Marin

Stan Găbrean: "Rugăciunea martirului". Ilustrație pentru cartea "Din împărăția morții", de Gabriel Bălănescu.

PETRE ȚUȚEA

B I O S

Odată cu dispariția lui Petre Țuțea, câteva sute de manuscrise prețioase ale sale s'au pierdut. Puține au fost salvate de prietenii și admiratorii săi, printre care și caetul de esseuri din care am publicat într'unul din numerele trecute ale Curierului esseul "Teatrul seminar, prolog". Mai jos reproducem un fragment din esseul "Bios", dintr'un manuscris bătut la mașină și corectat de autor, la 6 Ianuarie 1971. Tomul manuscris este copertat. Din păcate, sunt pagini în care timpul și infiltrațiile de lumină au șters unele rânduri, fie în părțile superioare ale paginilor, fie în cele de jos. Tomul este intitulat cu modestie "Fragmente".

Petre Țuțea a fost una din cele mai strălucite inteligențe ale României dintre cele două războaie, cu o impresionantă cultură enciclopedică, aparținând ca autoritate familiei de gânditori Mircea Vulcănescu - Mircea Eliade - Emil Cioran. Retor de clasă mare, "discursurile" sale filosofice atrăgeau toată protipendada intelectuală a Capitalei, în saloanele ei. Inainte de a intra în închisoare (1948), a scris puțin și nu întrunea decât atenția specialiștilor, întrucât părea că fraza scrisă îl încorsetează. Debordând de concepte, scrisul îi era greoi și încărcat de atâtea semnificații, încât era de neînțeles pentru profani, și uneori greu chiar și pentru specialiști. După ce a ieșit din închisoare (1964), a scris mult mai limpede și foarte mult, peste o sută de manuscrifiindu-i confiscate de Securitatea comunistă la frecventele percheziții.

In cuprinsul fragmentului sub forma unui dialog, pe care-l publicăm aici, am lăsat spațiul alb unui rând care era ilizibil. Esseul a fost publicat de revista Familia, dar a suferit cenzura "autorităților intelectuale" de partid. Il reproducem după manuscrisul corectat de autor.

Redacția

*

Trebue să fixăm poziția omului în cosmos, în toate dialogurile fiind vorba de viața lui. Imi place metafora lui Teilhard de Chardin: "Omul este o inflorescență terminală a naturii". In orice obiect real, izolat sau făcînd parte dintr-un ansamblu, momentul static și cel dinamic fac să se întîlnească în el timpul și spațiul. Să ne gîndim la punctul de reper, fiindcă este vorba de orientare, fără de care adaptarea este oarbă, sau întîmplătoare. Este vorba de știință, adică de experiența umană formulată în concepte și judecăți. care trebue să tindă spre exactitate, chiar dacă omul aproximează în formularea judecăților asupra realului. Știu, că nu putem înlătura niciodată ipotezele, părerile și credințele, fiindcă marșul omului în cosmos, teoretic privit, pare nesfârșit. Totuși trebue convenit asupra unui aspect fundamental al conștiinței omului modern și anume, asupra stăpînirii conștiinței teoretice în toate domeniile de activitate umană: în știință, în artă și în tehnică. Este prozaismul lumii noastre, omul interesindu-se de adevăr, adică despre ce este vorba, legea înlocuind forma gratuită, exercițiul mintal pur, sau plăsmuirile închipuirii. Ne putem întreba dacă este bine sau rău, plăcut sau neplăcut, dar suntem obligați de știință, care se întinde peste tot, să ne mulțumim cu constatarea unei stări spiritual-istorice. Este greu să visezi în această lume, chiar dacă te refugiezi în zona artelor. Așadar, în acești termeni se poate vorbi de stil. In ce stil concepi desfășurarea dialogurilor? Aceasta este prima întrebare.

Țin să spun de la început, că lumea poate fi gîndită categorial, sau în sistemul științelor. Eu folosesc stilul categorial, fiind mai potrivit cu contemplarea filozofică a vieții și a lumii. Von Gottl Ottlilienfeld, economist german, pentru a fixa obiectul disciplinei sale, folosește, dacă mi-amintesc bine, o formulă cromatică. Își închipue existența ca un munte colorat cu fîșii de diferite culori. Una din ele aparține economiei politice. Lumea poate fi gîndită abstract, în sensul pur, sau în imagini. Nu mă gîndesc la natura imaginilor, ci la expresia vie, sensibilă, a adevărului.

Se știe că întemeietorul doctrinei categoriilor este Aristot. Eu folosesc și alte categorii, pentru cunoașterea vieții și a lumii. Dar, vor fi prezente în expunerile mele și aceste categorii, luate de la Aristot, Descartes, Spinoza și Kant: substanța, calitatea, relația, locul, timpul, sta- ⇨

rea, lucrarea, averea, suferința și categoriile modalității, la Kant posibilitatea, imposibilitatea, existența, nonexistența, necesitatea și hazardul. Țin să subliniez o importantă categorie a relației, die Kategorie der Wechselwirkung, necesară pentru înțelegerea întregurilor și a unei "relative ordini a lumii". Această categorie a acțiunii reciproce este astfel definită de Kant: "Toate substanțele, întrucît pot fi percepute simultan în spațiu, sînt în permanentă acțiune reciprocă". Voi folosi diferitele științe sau discipline ale minții omenești atunci cînd va fi necesar. Apoi, în materie de stil, mai putem adăuga cîteva lucruri care țin de poziția omului activ și de a celui pasiv. Așadar, depinde de cine poruncește: rațiunea, sau imaginația. Cu alte cuvinte, sîntem caligrafi mai mult sau mai puțin iscusiți ai unor legi care ne transcend, sau creatori de lumi la nesfîrșit. Aș vrea să prezint totul sub forma unei țesături subtile, în care să se împletească: categorii, noțiuni, judecăți, legi, norme, sisteme, discipline, metode, tehnici de cercetare, observații, experimente, raționamente, întreguri, părți, structuri, funcțiuni, conjuncturi, haos, ordine, etc. Faptele cercetate îndeplinesc funcțiuni trezitoare și ilustrative. Adevărul ascuns în lucruri trebue obținut prin efort. Deși lumea nu este opacă, dovadă faptul că sîntem în stare s-o descifrăm, ea trebue întrebată și uneori silită să răspundă.

Pînda este obositoare și de multe ori sterilă, – metodologic vorbind, observația – și de aceea trebue completată cu experimentul. Cine trăiește sub stăpînirea dogmelor nu se lasă furat de ispitele experienței etern deschise. Îngrădirea are un efect liniștitor. Neliniștea produsă de nevoia alegerii între două lumi, una închisă și alta deschisă, l-a stăpînit și pe Joseph de Maistre cînd a întocmit "Les soirées de Saint-Petersbourg". El a ales stilul dialogului platonic, deși uneori se livrează cu plăcere faptelor socotite de el revelatoare. Fiecare fragment din universul lui moral stă sub cupola înghețată a unor idei. Este un mod fundamental de a vedea viața și lumea, produs de nevoia de certitudine. Numai așa se poate vorbi de legi obiective ale naturii – termeni ambigui, fiindcă confundă obiectivitatea cu obiecticitatea, adică conștiința activă biruitoare prin strălucirea și precizia punctelor sale de vedere, cu conștiința oglindă – sau de legi pur și simplu.

Există și stilul "oriental" din "O mie și una de nopți", stilul narațiunii deschise, al închipuirii revărsate în cascadă de imagini. Joseph de Maistre nu-și pune problema opțiunii, care implică o decizie, la el fiind vorba de roadele binecuvîntate ale bunului simț, pe care-l confundă uneori cu simțul comun, singurul în măsură să ia contact cu adevărul revelat. El vorbește și de intuiție. Se poate totuși spune, că misticii decid, nota dominantă a spiritului lor fiind voința ieșirii din impas. Apoi, nu totdeauna opțiunea alterează realitatea, mai ales dacă ținem seama, că omul singur nu poate sări peste punctul său de vedere, cum nu poate sări peste umbra proprie, așa putîndu-se vehicula adevărul. Sombart, într-un studiu privind spiritul timpului nostru, face următoarele afirmații: "Se poate spune despre mine, că sînt unilateral. Accept. Se poate spune că sînt exagerat. Accept, fiindcă vreau să dau relief convingerilor mele. Se poate spune, că sînt injust. Nu mai accept, orice punct de vedere motivat și bine formulat fiind îndreptățit să circule". Limitele poziției lui Joseph de Maistre și stilul gîndirii lui, sînt oarecum formulate în acest text: "M. le comte, il puvait bien vous arriver, comme à la sultane Schéhérazade de n'en être pas quitte pour une soirée; je ne dis pas que nous allions jusqu'à mille et une il y aurait de l'indiscrétion; mais nous y reviendrons au moins plus souvent, que vous ne l'imaginez", spune senatorul contelui, bucuros de discuția care a luat naștere pe barca ce-i purta pe Neva. De altfel, omul are posibilitatea de a identifica lipsa de măsură, chiar dacă formele gîndirii și simțirii nu acoperă realitatea.

R.C. Fiind vorba de viață, și în primul rînd de viața omului, ar fi interesant să fixăm cîteva poziții privind conștiința teoretică. Fără să exagerăm, cum face Haeckel, care numește "antropism" considerarea omului ca scop final al creației, cît și opoziția între om și natură, pe care el o privește ca nemotivată, și nici în sensul relativist al sofistului Protagoras, a cărui poziție este cuprinsă în principiul: "Omul este măsura tuturor lucrurilor". Sau, în sensul și mai radicalei poziții a lui Gorgiss: "Nu există nimic. Dacă totuși ar exista ceva, ar fi incogniscibil. Dacă ar exista ceva și ar fi cogniscibil n-ar putea fi comunicat altora". Lui Kant îi convin pozițiile medii, numai așa putîndu-se realiza o împăcare a omului cu natura, semnele lucrurilor oglindite de el dovedindu-și valoarea prin eficacitate. Acest lucru este dovedit de utilitatea ipotezelor în știința modernă. Este justă poziția sofiștilor că semnele lucrurilor nu se confundă cu lucrurile desemnate. Aceasta este o chestiune de bun simț. Și Kant constată acest lucru, dar nu trage concluzii sceptice: "Scepticismul este un loc de odihnă, dar nu un loc de locuit pentru rațiune". Așadar, nu agnosticism, sau negativism, ci afirmarea adevărului relativ și eficace, legat de natura umană, care tinde spre absolut. Dacă îl afirmă, omul se situează arbitrar în lumea dogmelor, a rațiunii pure, a intuiției pure, care țin de credință și voință. Natura umană trăiește un paralelism dramatic cu natura lucrurilor, tensiunea polară între

subiect și obiect fiind permanentă și obligîndu-ne la stabilirea unui subiect gnoseologic pur, opus obiectului. Doctrina lucrului în sine a lui Kant este o concluzie istorică a frămîntărilor omului, a cărui rațiune stă în cușca simțurilor. Acestea, cînd îl servesc, cînd îl înșeală. Kant se întreabă: "Se poate cunoaște natura fără rest?" Sau: "Ce pot să știu, ce pot spera și ce trebue să fac?" Dacă gîndim universul de valori arborescent, atunci trebue să-i căutăm rădăcinile. Voltaire afirmă, că se află în bunul simț. Bunul simț nu trebue confundat cu simțul comun, acesta din urmă fiind izvor de adevăruri, dar și de erori. "Fenomenele sunt reprezentări pe care le produc în noi lucrurile în sine, prin faptul că excită simțurile noastre. Însă ce pot fi lucrurile în sine, nu știu, și nici nu am nevoe să știu, pentru că mie nu poate să-mi apară niciodată un lucru altfel decît ca fenomen" (Kant). Haeckel este mai tranșant. El nu se lasă încurcat cu această treabă mistică. Fiind mai puțin filozof, el practică un fenomenism pur, ancorînd biologic în coaja lucrurilor. El înlătură esența lor, care naște insolubila problemă a opoziției dintre esență și existență. Filozofia realului a pus, pune și va pune mereu această problemă. Și oamenii de știință decid în actele de cunoaștere, nu numai filozofii. Desigur, nu pot fi epuizate pozițiile spiritului, mai ales dacă gîndim lumea pe probleme și nu o încorsetăm în sisteme, sau în discipline. Dacă reducem totul la scara umană, atunci acceptăm concepția unor procese dialectice etern deschise.

P.T. Dificultatea principală constă în faptul, că nu putem avea o știință unică, lumea fiind defalcată, fie arbitrar, din incapacitatea de a descoperi unitatea ei, fie din cauza structurii, sau naturii obiectelor cercetate. Pluraliștii sînt preocupați de realul în mișcare și lor li se poate aplica formula lui M. Schlick: "Trebue să rămînă oarecum loc pentru adevărul, că există o infinitate ale calităților, fiindcă lumea nu este rece și monotonă, ci multiformă și plină de veșnică schimbare". Așadar: pluralism, mișcare, schimbare, devenire și multiplicitatea formelor. Moniștii caută unitatea, pentru a descoperi armonia fizică și spirituală, sau din curiozitatea legitimă de a descoperi cauza unică a lucrurilor.

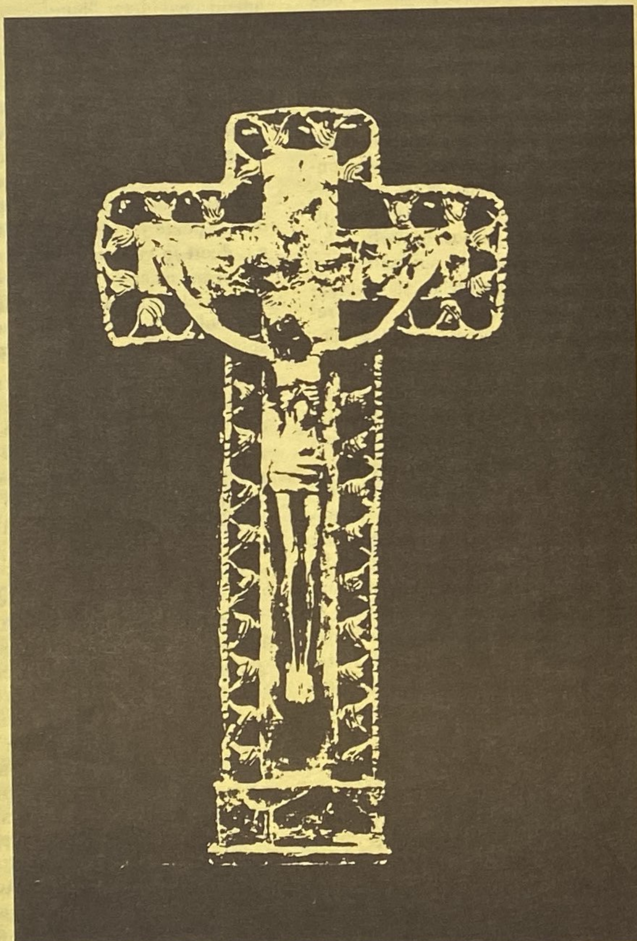
R.C. Totuși, se pot fixa cîteva poziții fundamentale, care stăpînesc științele naturii și științele sociale. Aceste poziții stăpînesc și tehnicile fundamentale ale existenței. Tehnica este "arta în sensul larg al cuvîntului, prin ea omul putînd transforma produsele naturii în bunuri ale culturii", cum s-a spus. Cîndva ai făcut distincția între artă și știință. Arta, spuneai atunci, se definește prin rezultate, ca sinteze de discipline varii, în timp ce știința se definește prin obiect produs al abstracției izolatoare. Formula privește artele utile și pe cele frumoase și toate științele și disciplinele minții omenești.

P.T. Să încercăm, fără intenția unor delimitări riguroase, să fixăm cîteva poziții.

Știința realului, ca știință a legilor. În acest caz, omul trăește într-o ordine prestabilită, care îl transcende, legile fiind incluse în substanța lucrurilor cercetate. Realismul contopește realitatea cu adevărul, sau în alți termeni, se suspendă prin decizie paralelismul adevăr-realitate. Sistemul de referință este mutat în obiect, subiectul cercetător nemai avînd privilegiul de a sta în centrul acestui sistem, bine înțeles dacă relativismul poate constitui un privilegiu. Aci domină certitudinea și limitarea. Existența așazișelor legi obiective nu îngădue arbitrariu – uneori considerat "binefăcător" – și deci decizia cercetătorului, ci simpla lui constatare, subordonarea lui prin mularea spiritului pe obiect și prin formularea adecvată a acestuia. A accepta universaliile ca reale, înseamnă a admite facultatea omului de a gîndi și cunoaște lucrurile...
de neliniștile conștiinței teoretice produse de concret. Concepția esențelor este un dar spiritual făcut omului pentru a ieși din timp. Individualul poate purta esența, dar nu se confundă cu ea, decît în viziunea religioasă creștină a vieții. La scară umană, gîndirea este țesută din reprezentări. Istoria științei confirmă această poziție gnoseologică, conceptele noastre fiind unități abstracte de cunoaștere, rezultate din formulări
formulări aproximative ale realității. Nu putem defini lucrurile, ci noțiunile lor, simțurile ținîndu-ne în plasa semnelor. Aci se potrivește observația lui Kant: "Filozofia mișună de definiții greșite". Acordul dintre gîndire și lucruri este fructul vocației, pregătirii și uneori al norocului, iar dezacordul, al incapacității, sau al nenorocului. În această viziune a vieții și a lumii eroarea are sediul în om. Aci întîlnim lucruri izolate și natura ca întreg. Făcînd parte integrantă din natură omul afirmă, sau speră să realizeze liniștea, acea împăcare a lui Spinoza, izvorîtă din acordul lui cu lumea și cu absolutul. Sau cum spun stoicii: "A trăi în acord cu natura". Dar omul vrea minuni. Oricine poate constata zilnic acest lucru. Nimeni nu poate scoate din substanța lui credința în minuni, sau pasiunea de a face el însuși minuni. Această pasiune taumaturgică îi oferă iluzia scăpării din situațiile fără ieșire. Vorbind în limbaul lui Joseph de Maistre, dacă minunile ar copleși lumea, ordinea ar fi înlocuită cu haosul. Și totuși, rugăciunea este chemată să ușureze situația omului supus asprimii legilor naturii. "Point de religion sans prière", spune Voltaire. Și Joseph de Maistre, care îl citează și care nu vrea să se înece în miracole, trage din afirmațiile lui Voltaire concluzia necesară:

"Point de prière, point de religion". Funcția eliberatoare a rugăciunii face parte din seria paradoxurilor gîndirii religioase. Dar și la scară umană și în imanență paradoxul și absurdul sînt la locul lor. Și în modul gîndirii imanentiste se încearcă o ieșire din înlănțuire: construcția autonomă a universului moral, utilizarea legilor naturii pentru stăpînirea ei, libertatea spiritului cercetător în crearea ipotezelor de lucru, construcțiile imaginare, și orice formă de ieșire din robia simțurilor și a lumii înconjurătoare. Fie că omul rămâne în el însuși – interiotitate – fie că iese din el însuși –exterioritate – el trăește iluzia libertății. Deosebirea între omul religios și cel teoretic (filozoful și omul de știință) cînd este vorba de fixarea poziției omului în cosmos, constă în calea prin care se încearcă ieșirea din înlănțuire: cel religios apelează la forțe supranaturale și vrea să scape atunci cînd dorește, cel teoretic se mulțumește cu eliberarea în etape, sedus fiind de eficacitatea limitată a ipotezelor sale și de cuceririle sale, care sînt iluzorii dacă le raportăm la infinit. Aici intră și arta realului.

PETRE ȚUȚEA

GH.BADEA

CEATA „DIALOGULUI" S'A MĂRIT.

Există români în afara hotarelor care n'au nimic cu exilul, dar se amestecă printre exilați, produc confuzii și slujesc ocupantului dela București. Există însă români care n'au făcut nicio concesie. Au rămas ce au fost: luptători anticomuniști. Mai este însă și o altă categorie. Categoria celor ce au schimbat calul. Primul călăreț, – nu pot să-l numesc "călăreț cu schimbul" – a fost Constantin Drăgan. Singura calitate pe care a avut-o: a făcut bani. Cu banii și-a câștigat drumul spre București. In primii ani de exil a finanțat o "publicație anticomunistă". Pe urmă a devenit campionul "dialogului", și în sfârșit, publică reviste cu iz antirus. Dela "schimbarea calului" a devenit profesor, academician, oaspete al celor fără onoare, și chiar director de institut. Când afli, dacă ești neinformat, scoți pălăria. Când descoperi însă că s'a transformat în "cal troian" al slugilor dela București, desigur că nu poți decât să-l condamni și să-l disprețuești. In exil a fost respins. Chiar și de dl "Ion Rațiu dela Londra". La o întâlnire organizată de dl Rațiu, Constantin Drăgan, care venise și el acolo, a fost împiedecat să vorbească, cu toate că mulți dintre participanți aveau, și poate mai au legături cu ambasadele române din străinătate, sau sunt turiști prin România. Probabil că lucrează pe diferite niveluri și nu se cunosc. Pe Constantin Drăgan exilul l-a combătut și-l combate. In Statele Unite am avut ocazia să vedem cum o publicație și-a schimbat culoarea și a devenit un fel de organ informativ, dar nu al exilului. Se face reclamă pentru "Tarom și călătorii în țară", și se îndeamnă la "dialog". Redactorii ziarului s'au dus și ei în România ca să-și întărească concepțiile despre democrație. Am avut chiar ocazia să constatăm și să vedem un preot care dorea dialogul cu servitorii Moscovei dela București. Preotul voia ca "Societatea academică dela Roma să colaboreze cu academicieni ne-epurați și vopsiți" dela București. Românii din exil au preferat, la acea vreme, să "sisteze activitatea culturală, decât să colaboreze cu cei din România". Unii susțin că preotul cu pricina ar fi fost trimis în surghiun în Statele Unite. Acolo însă el și-a continuat activitatea. Preotul Octavian Bârlea, – de acesta este vorba – a inițiat în Statele Unite înființarea unei asociații româno-americane, la care să colaboreze și ambasada comunistă din Washington. Creștinii greco-catolici au protestat. Spunea Sfinția Sa că a fost în România în misiune trimis de Congregație. N'am aflat însă dacă și inițiativa înființării asociației româno-americane a fost făcută tot în urma unei misiuni oficiale. Insfârșit, revine în Germania. Nu avem dovezi că mai urmărește dialogul. Ajută însă mulți exilați. Pe parcurs... (vă rog să-i iertați expresia populară învățată dela progresiștii socialiști), oamenii au mai obosit, și ca să-și mai întărească forțele fizice, au dat o fugă prin România de unde au venit "întăriți". Alții s'au dus și se duc pe tăcute. Le este rușine să se arate. Alții au rămas printre noi, dar tot pe tăcute și pe nevăzute au "schimbat calul". Urmărind cele 140 de numere pe care le-a editat un mare exilat, scoți pălăria și-ți dorești mulți în felul lui. Dar spre apropierea numărului 150 constați o oarecare schimbare. Directorul ziarului nu se mai ocupă de suferințele poporului român și scoate din ziar rubrica "Știri din Țară", unde era aspru condamnat regimul ilegal din România. Și ce să vezi în numărul 150? "Vânjosul" anticomunist îndeamnă gloata din exil să nu mai atace pe "iubitul fiu al poporului" din București, fiindcă, săracul, este și el prizonier ca tot poporul român". Deci clar: exilat fiind n'ai dreptul să-l ataci pe călăul neamului. Tu trebue să-i acorzi călăului – căci așa dorește dl Ion Emilian – circumstanțe atenuante.

Să nu ne mirăm de "schimbarea de cal" a fostului soldat anticomunist fără "simbrie în dolari", dar cu frumoasă simbrie în "franci francezi" și în "mărci germane" dela serviciile de informație franceze și germane. S'ar putea să fi fost pe linia de plutire numai până când a picat marca și francul. Fără acestea a rămas în vânt, și probabil că a făcut apel la ajutoare din partea preotului colaboraționist. Amândoi locuesc acuma la München sau în apropiere. S'ar mai putea ca directorul ziarului să fi făcut apel la mărinimia milionarului din Italia, "profesorul" Constantin Drăgan. Nu știm dacă a avut loc vreo întâlnire între Drăgan și Emilian, dar am văzut urmele lui Drăgan în Stindardul. Și-a făcut apariția un colaborator distins la Stindardul. Un fel de "colaborare" a elementelor "colaboraționiste" cu elementele "intransigente". După aceea, reclamă pentru o carte apărută în editura lui Constantin Drăgan "anti rusul", și, în sfârșit, in numărul festiv al Stindardului să citim "îndemnul să nu mai combatem pe șeful teroriștilor din România". Dl Ion V. Emilian ne îndeamnă acum să nu comitem crima de a combate pe "sărmanul cap din România".

PARALELĂ

Primim din partea dlui A. Năstase câteva amintiri din ziua asasinării Căpitanului, cu atmosfera, implicaţiile şi un "accident" al timpului.

Amintirile dlui A. Năstase vor să fie nu numai nişte simple amintiri, dar şi o lecţie de cum trebue şi cum nu trebue să fie **UN OM.**

CUM TREBUE SA FIE UN OM.

La 30 Noembrie 1938, la ora prânzului, s'a anunţat la radio că 13 legionari, plus Corneliu Codreanu, au fost împuşcaţi, "încercând să fugă de sub excortă". In acel moment eram pe coridoarele Şcolii Politehnice din Bucureşti. Sguduiţi de această ştire tragică, oamenii pe care-i întâlneam, profesori sau studenţi, nu erau capabili să articuleze un cuvânt. M'am îndreptat către laboratorul profesorului Eugen Chirnoagă, şi am bătut la uşă. N'a răspuns nimeni, cu toate că uşa era deschisă. Am intrat, totuşi. In fundul laboratorului, pe un scaun, cu capul între mâini, aplecat pe masă, plângea profesorul Eugen Chirnoagă, şi striga ca pentru sine: "Tâlharii, au ucis pe cel mai bun fiu al ţării". M'am sfiit şi am încercat să plec. Din neatenţie însă am atins un scaun, care a făcut sgomot. Profesorul a ridicat capul, având faţa plină de lacrimi. M'a recunoscut şi mi-a făcut semn să rămân. Apoi m'a întrebat: "Cine va răzbuna mişelia asta?" După ce a repetat întrebarea, mi-a făcut un semn discret să-l las singur, adăogând: "Mai treci pe-aici peste câteva zile". A urmat apoi tot ceeace este bine ştiut.

După un timp, prigoana lui Antonescu. Stăteam ascuns. La 19 Mai 1941, seara târziu, în apropierea unui parc, în timp ce mă deplasam să găsesc o altă gazdă, îl întâlnesc pe profesor. Era singur, parcă dus pe gânduri. Il salut. M'a recunoscut:

"Incă eşti pe aici?", mă întreabă. N'ai văzut că te caută şi prin ziare?".

"Ba da, am vaazut, îi răspund, dar poimâne plec."

S'a bucurat şi întinzându-mi mâna de adio, mi-a spus răspicat:

"Dumnezeu cu d-ta şi cu toţi ceilalţi. Să nu vă uitaţi **neamul, datina si credinta**. Să fiţi mereu uniţi în crezul lui Corneliu Codreanu. Mă voi gândi la voi cei ce veţi scăpa. Fiţi încrezători în viitor, pentrucă aveţi şi pe Şef cu voi, de care ştiu sigur că a trecut cu bine graniţa, şi este mare lucru că va fi cu voi. Ştiu ce spun."

Din lagăre şi peregrinări, am auzit că profesorul a fost chinuit şi batjocorit, dar n'am auzit să se fi abătut cu ceva dela legea pe care jurase, până la moarte, sau că ar fi făcut vreun pas alături de **unitatea Miscarii Legionare.**

Aşa a fost Profesorul Eugen Chirnoagă.
UN OM.

CUM NU TREBUE SA FIE UN OM.

Prin "Imnul românilor secuizaţi" (a cărui melodie aparţine lui Ion Mânzatu), Horaţiu Comaniciu şi-a căpătat stima şi a fost iubit de tot tineretul legionar din Transilvania, în special de cei din regiunea secuizată. După dispariţia lui Armand Călinescu, au fost ucişi de autorităţi, fără nicio sentinţă şi fără nicio judecată, câte trei din fiecare judeţ al ţării, apoi aruncaţi în pieţele publice. Horaţiu Comanici a fost şi el căutat să fie executat, dar nefiind găsit, a fost ridicat un tânăr student la Drept, pe care-l cunoşteam bine. Era un idealist care credea cu convingere în necesitatea jertfei personale. Se numea Duma.

Când l-au ridicat jandarmii, au spus părinţilor lui Duma că merge numai pentru câteva întrebări formale, care trebuiau puse lui Horaţiu Comanici. Studentul Duma şi-a dat seama de ce este vorba, şi a spus familiei la plecare: "Mă duc cu plăcere în locul lui Comanici. Dl Comanici ar fi procedat la fel. El va conduce lupta cu succes, mai departe."

Tatăl lui Duma îşi aducea aminte că-l dojenea adesea pe fiul său când fredona cântecul lui Horaţiu Comanici:

O, vino la noi Căpitane,
Ne sbatem în trudă şi-amar,
Pierdut-am şi limbă, şi lege,
O, vino, renaşte-un altar!

De-aceea îţi trimitem jurământul,
Că te-om urma cu pas fanatizat;
Pe drumul de-arhanghel al dreptăţii,
Crai nou pe cerul nostru'ndurerat."

In 1937, tatăl lui Duma a venit la mine să mă întrebe între patru ochi, cine este acel Căpitan de care era aşa entuziasmat fiul lui. Parcă-l văd, acum, după 47 ani. Mai avea puţin până la pensionare. I-am dat explicaţii scurte despre începutul Mişcării Legionare şi despre suferinţele legionarilor, dar i-am vorbit şi despre credinţa noastră nestrămutată că acest OM, Căpitanul nostru, va face o altă Românie decât cea de atunci. Auzise – după cum mi-a mărturisit – pentru prima dată toate acestea şi l-au trecut lacrimile.

Au trecut prigoanele cele mai nimicitoare ale

Pg. 14

REINVIEREA SPIRITULUI RELIGIOS

Opiniile pe care le consemnăm aici au fost exprimate nu în vederea apropierii Crăciunului, şi nu au, aşa dar, un caracter circumstanţial. Exact cu trei luni în urmă, ziarul londonez The Times îşi intitula unul din comentariile apărute în numărul său din 17 Octombrie 'The tide turns for religion against secularism' – (Fluxul se întoarce în favoarea religiei şi împotriva secularismului). Sintetizând evoluţia vieţii intelectuale, în primul rând din Marea Britanie, autorul este de părere că retragerea lentă a religiei, concretizată în pierderea continuă a unor poziţii deţinute şi a unei părţi a prestigiului, sub loviturile de berbec ale gândirii secularizante, a atins probabil punctul final. De acum încolo, evoluţia confruntării dintre cele două părţi se va desfăşura într'un sens invers.

Starea de spirit este caracterizată printr'un amestec de încredere şi ezitare. Gânditorului i se pare că este încă prea devreme pentru a putea vorbi de o trecere la contra-atac a religiei. El consideră însă că a venit deja clipa când armata învinsă şi resemnată la retragere, începe să-şi dea seama că din urmăritori n'au mai rămas decât frânturi, incapabile să mai repurteze o victorie, dacă bătălia ar avea loc a doua oară.

Autorul recunoaşte singur că a recurs la o metaforă pentru a sugera cât mai exact posibil raportul actual dintre credinţele şi instituţiile religioase, pe de o parte, şi forţele secularizante – umanistice şi agnostice – pe de altă parte. Un simptom vizibil este faptul că oamenii aflaţi în tabăra religiei încep să fie convinşi că sunt în stare să schimbe situaţia existentă. Nimic n'a slăbit mai puternic segmentul religios al societăţii decât acceptarea înfrângerii, chiar dacă dovezile în favoarea existenţei acestei înfrângeri n'au fost niciodată concludente.

Dar există şi un alt simptom. Este vorba de redeschiderea de către teologi şi filosofii pro-religioşi a unor chestiuni care – doar cu o generaţie în urmă – fuseseră considerate ca definitiv închise, sau ca false probleme. Poziţiile adoptate de adversarii religiei au fost sdruncinate profund de însăşi evoluţia ideilor desbătute în propriile lor rânduri. Aşa zişii filosofi seculari, care ignoră planul transcendent, s'au văzut constrânşi să reexamineze existenţa unui plan metafizic, fiindcă aceasta a fost direcţia în care a păşit filosofia, în virtutea unei logici interne. Oamenii de ştiinţă, şi în special acei care au trebuit să mediteze asupra contradicţiilor vădite în comportamentul particulelor subatomice, îşi dau seama că trebue să formuleze presupuneri de natură metafizică cu privire la natura energiei şi a masei, cu alte cuvinte, despre natura fiinţei. Aceste presupuneri au devenit indispensabile ca instrument de laborator.

Tocmai teologii, cea de a treia categorie de gânditori în acest domeniu, opinează autorul, au sesizat cel mai încet sensul în care evoluează actualmente gândirea – după filosofi şi fizicieni Una din cauze ar fi tocmai lipsa de interes a teologilor pentru ştiinţă şi ignorarea ultimelor rezultate ale cercetărilor ştiinţifice. In trecutul recent, religia a renunţat la suportul metafizic şi rezultatul a fost neputinţa ei de a rezista în faţa scepticismului agnostic. Simpla credinţă în Dumnezeu, însoţită de convingerea că aceasta este suficientă prin ea însăşi, fără un suport filosofic, n'a putut rezista valului de îndoială filosofică.

O situaţie nouă a rezultat în urma faptului că fizicienii nu pot evita abordarea metafizicii. Ori cât ar părea de neaşteptat la prima vedere, fizicienii trebue să-şi pună întrebarea dacă particulele subatomice pe care le studiază există cu adevărat, deşi sunt percepute cu ajutorul instrumentelor de laborator. Or, metafizica înseamnă, în fapt, studiul realităţii, cu alte cuvinte, al calităţii de a fi a tuturor lucrurilor. A gândi metafizic înseamnă a te întreba, ce aserţiuni adevărate pot fi formulate în legătură cu faptul că lucrurile există pur şi simplu.

Acum două săptămâni, tot în The Times, profesorul universitar de fizică, Russel Stannard, făcea o comparaţie între paradoxurile din fizică, a căror existenţă nu poate fi negată, şi paradoxurile care constitue o trăsătură esenţială a creştinismului încă din primele timpuri. In mod neaşteptat – cel puţin la prima vedere – autorul constată o identitate între soluţia propusă de fizicianul danez Niels Bohr pentru a ieşi din dilema fundamentală a fizicii – rezultând din natura aparent contradictorie, între altele a luminii – şi răspunsul dat de teologii creştini nu numai vechi, ci şi recenţi, paradoxurilor, în legătură cu natura divinităţii şi natura lui Christos.

⇨

Semnificativ este faptul că această redescoperire a metafizicii – unul din aspectele inversării raporturilor între religie și spiritul a-religios – are loc tocmai în Anglia, țara poporului a-metafizic prin excelență. Cât privește apropierea dintre paradoxurile fizicii și cele ale creștinismului, s'ar putea ca unii din cititorii noștri să-și amintească de gândirea lui Lucian Blaga, expusă acum aproape 50 de ani, în primul rând în 'Eonul dogmatic', prima lucrare din 'Trilogia cunoașterii', care este ținută și mai departe sub obroc de regimul comunist, spre deosebire de 'Trilogia culturii'.

Dar terenul pe care ne-am mișcat până acum este poate prea abstract, prea îndepărtat de realitatea curentă. Fenomenul pe care l-am expus – reînviorarea religiei și implicit a bisericii – este un fenomen care poate fi urmărit pe numeroase planuri. Ocupându-se de situația bisericii catolice din Franța socialistă, Le Monde vorbea în numerele sale din 3 și 4 Decembrie, de 'descrispare' a episcopilor, tocmai după venirea la putere a lui Mitterrand. Aceștia nu mai ezită să-și expună clar opiniile lor, ca într'un fel de întâlniri pe terenul de duel cu factorii politici responsabili. Ziarul parizian afirmă că societatea franceză n'a pierdut simțul sacrului, deși credincioșii catolici practicanți constitue o minoritate. Biserica este concomitent ignorată, dar și solicitată de societate.

Să ne aruncăm însă privirea spre statele comuniste, a căror conduită față de religie și de biserici este contradictorie. Dacă religia ar fi condamnată la dispariție de evoluția inevitabilă a societății, cum se explică – pe de o parte – intensificarea extraordinară a persecuțiilor religioase, – iar pe de altă parte – încercările de compromis cu bisericile. Un exemplu în sprijinul ultimei constatări. După cum regimul comunist din România l-a transformat pe Mihai Viteazul într'un strămoș în linia directă al președintelui Ceaușescu, comuniștii din RDG au descoperit că Luther nu a fost un argat al capitaliștilor – așa cum se afirmase până de curând – ci un precursor al revoluției marxiste. Schimbarea de atitudine – probabil temporară – față de biserica protestantă din Germania răsăriteană, a fost întregită cu o încercare de apropiere față de biserica romano-catolică.

In ce privește agravarea persecuțiilor, într'un reportaj din 3 Octombrie, ziarul francez Le Figaro se reliefa că o serie de documente recente dovedesc că în Uniunea Sovietică s'a înăsprit persecuția împotriva creștinilor. De fapt, nu numai împotriva creștinilor. Recent, una din marile agenții de presă relata că situația Evreilor este tot atât de rea ca în Germania hitleristă. Iar la un simpozion organizat în prima săptămână a lunii Decembrie la Passau, participanții au expus nu numai persecuțiile împotriva creștinilor în țările comuniste europene, ci și metodele la care recurg în acelaș scop statele din Africa, intrate sub influența Uniunii Sovietice, ca Mozambic, Angola și Etiopia.

Există și un alt aspect care trebue relevat. Ocupându-se de situația din Yugoslavia, Carl Gustaf Ströhm relata în Die Welt că partidul comunist se teme de o erodare de pe urma religiei. Ziaristul vest-german reproducea o constatare a Comisiei disciplinare a Uniunii comuniștilor iugoslavi care examinase numeroase cazuri de participare a unor membri de partid, la ceeace în limbaj oficial se chiamă 'rituri'. Nu este vorba de o situație specială, existentă doar în Yugoslavia. Intr'un reportaj din 19 Octombrie, International Herald Tribune reliefa că în Uniunea Sovietică preoții ateiști co-există cu comuniștii, care cred în Dumnezeu și frecventează biserica.

PARALELA

dementului Carol II, a urmat cea a unui alt dement, generalul Antonescu. In fine, vin și timpurile de după război, înainte de a se instala solid bolșevismul în România, și-l găsim pe dl Comanici cochetând cu Partidul Național Țărănesc, cu dela sine putere, dar în numele Mișcării Legionare. Amănuntele sunt cunoscute. In exil, dl Comanici este cooptat și acceptă să fie în Comitetul de conducere al Partidului Național Țărănesc. El care fusese șeful Cancelariei din partea Mișcării Legionare pe lângă Presidenția Consiliului de Miniștri, și care se bucurase de atâta încredere din partea Comandantului Mișcării Legionare.

Nu de mult, am primit prin câțiva intermediari, salutări și urări din partea rudelor martirului legionar Duma, dar și întrebarea dacă este adevărat ce se șoptește în țară, că dl Comanici nu mai este legionar nici un pic.

Unele rude ale lui Duma martirul, care fusese lichidat de satrapii lui Călinescu din Partidul Național Țărănesc, fac eforturi să vină pe aici, să-l caute pe dl Comanici și să stea de vorbă cu el, între patru ochi.

Faptele lui portretizându-l, dl Comanici este un **NE OM.**

Va fi altfel la Național Țărăniști?

Le va face și lor un cântec?

A. Năstase

Persecutiile religioase in Romania. In ultimul număr al publicației *Stimme des Glaubens* (Vocea credinței), cu data de 1 Noembrie, Bernhard Müller, după toate probabilitățile german din România, stabilit în sud-vestul Germaniei, publică la rubrica "Sub biciul comunismului" o scurtă dar substanțială expunere a persecuțiilor la care sunt supuși credincioșii din România. Pentru cei care nu cunosc "adevăratul chip al comunismului român" – acesta este titlul expunerii sale – întrebarea cu care își începe autorul relatarea este firește, șocantă, sau cel puțin stranie: De ce nu poate pastorul Wurmbrand să deschidă un frigider?

Răspunsul ne este însă neașteptat: Pastorul protestant a petrecut 14 ani din viața sa în închisorile comuniste din România. Acolo a fost supus unor chinuri inimaginabile, între altele și așa zisei torturi a frigiderului. Și autorul citează cuvintele lui Wurmbrand:

"Creștinii au fost vârîți în congelatoare de frigidere. Eu însumi am fost închis într'o astfel de celulă înghețată, lipsit aproape de orice îmbrăcăminte. Medicii închisorii ne supravegheau printr'o vizetă, până când percepeau primele simptome ale rigidității mortale. La semnalul lor de avertisment, gardienii se grăbeau să ne ia în primire și să ne reîncălzească. Indată ce corpul se încălzea puțin din nou, eram băgați din nou în congelatoare, și totul se repeta d'a capo al fine! Desgheț, apoi răcirea până când mai rămâneau un minut sau două până la moartea prin înghețare, după care iarăși desghețarea. Și așa, la nesfârșit. Uneori nici astăzi nu mai pot suporta să deschid un frigider."

Pastorul Wurmbrand trăește actualmente în Occident și descrie această tortură în cartea sa "*Torturat pentru Christos*", care a trezit un interes deosebit. Mulți oameni din Germania occidentală au aflat de persecuțiile actuale împotriva creștinilor în țările comuniste doar din această carte. In acest context autorul notează textual:

"Deși România, patria lui Wurmbrand, este socotită de unii observatori politici printre țările cele mai libere din blocul răsăritean, realitatea este cu totul alta. Acțiunile proprii în domeniul politicii externe ale șefului de partid român Ceaușescu, nu pot ascunde însă că acest guvern practică în domeniul intern o politică total stalinistă și că întreține unul din cele mai rafinate sisteme de denunțători din lumea comunistă și o poliție secretă, securitatea, aproape atotputernică."

Autorul își imaginează consternarea cititorilor, pe care îi previne că în timp ce ei își văd liniștiți de treburile zilnice, creștinii din România sunt supuși suferințelor și că viața unora este în pericol între zidurile închisorilor. In această ordine de idei este citat cazul preotului ortodox Calciu-Dumitreasa. Când l-au condamnat la 10 ani de detențiune grea în anul 1979, judecătorii l-au amenințat că îi vor astupa gura cu pământ. Preotul, adaugă autorul, știa prea bine ce chinuri vor însemna pentru el acești 10 ani. Deși nu i se găsise vreo vină, el mai fusese deținut în închisorile comuniste între 1948-1964, când a fost torturat brutal pentru credința sa în Christos.

Inainte de condamnarea din 1979, preotul Calciu-Dumitreasa protestase în predicile sale împotriva demolării bisericilor, a atitudinii dușmănoase a autorităților față de călugări și împotriva discriminărilor religioase. In vara anului 1979, preotul a fost adus la Aiud și închis într'o celulă fără lumină și fără ventilație și neîncălzită niciodată. Din cauza maltratărilor și a tratamentului cu droguri, starea sănătății sale este alarmantă. Intr'un apel adresat creștinilor din toate colțurile lumii, apel scos din închisoare pe căi ocolite, profesorul de teologie cerea încă din 1980 intervenții în favoarea sa.

Conducerii române i-au fost înaintate numeroase proteste din Occident, unde au avut loc de asemenea numeroase acțiuni în favoarea lui Calciu-Dumitreasa. Ele au avut un succes cel puțin limitat, întrucât preotul a fost transferat într'un spital de închisoare. Situația lui nu s'a îmbunătățit prea mult. In cursul verii 1982, alți deținuți au văzut că purta cătușe la mâini și la picioare, și că slăbise atât de mult, încât nu mai cântărea decât 38 kilograme. Astăzi, reliefează Bernhard Müller, nu se mai știe cu siguranță nici măcar dacă mai este în viață.

In continuare autorul menționează, ceva mai puțin amănunțit, că și alți credincioși ortodocși, baptiști și catolicii sunt urmăriți într'un mod asemănător. Nu este omisă nici desființarea Bisericii Române Unite. Situația acestei biserici precum și problemele ridicate de politica regimului comunist sunt expuse mult mai amănunțit într'o scrisoare adresată conducerii de stat a României de un grup de credincioși catolici originari din Banat și Transilvania. Acest memoriu a fost înaintat de autori mai multor organizații internaționale, cărora le-au solicitat sprijinul pentru realizarea dezideratelor respective.

In memoriul menționat este relevată o situație paradoxală, și anume că credinciosii catolici de naționalitate română nu au altă posibilitate pentru a participa la un serviciu divin conform confesiunii lor decât dacă frecventează biserici în care liturghia este celebrată într'o altă limbă decât cea românească, și anume în majoritatea covârșitoare a cazurilor în limba maghiară. Autorii memoriului nu se ridică împotriva folosirii limbii maghiare pentru serviciile divine, ci împotriva interdicției edictate de autorități ca preoții din parohiile respective să folosească și o altă limbă, ținând seamă de dorința credincioșilor.

In urma migrațiilor interne, în unele parohii catolice din Transilvania credincioșii catolici de naționalitate română sunt mai numeroși decât confrații lor de limba maghiară sau germană. Dezideratele acestor credincioși sunt destul de modeste și respingerea lor de către regimul comunist este stranie. Acestea sunt:

Introducerea limbii române în toate bisericile catolice din Transilvania și Banat, care sunt frecventate și de credincioși catolici români, bine înțeles alături de limba uzitată până acum. Un al doilea deziderat, tot atât de firesc, este constituirea unor filiale catolice de limba română în parohiile romano-catolice din Transilvania și Banat. Explicabil este și cel de al treilea deziderat: numirea de preoți români în Transilvania, Banat și Moldova, care să înțeleagă sufletul credincioșilor catolici români și să-i păstorească în limba română.

Autorii țin să sublinieze în mod insistent că doleanțele lor nu au un substrat politic, ele isvorând numai din dragostea sinceră pe care o au față de patrie, de limba română și de credința lor. Ei adaugă textual: "Așa cum în viață și în muncă suntem alături, la fel putem fi alături și la altarul aceleași biserici catolice, fiecare comunitate folosindu-se alternativ de limba sa maternă."

Citiți *Din imparatia mortii*, de Gabriel Bălănescu. Este o bogată frescă a închisorilor comuniste din România, și a condițiilor politice create de intrarea trupelor sovietice în țara noastră.

Cartea poate fi cerută și la redacția revistei *Curierul*, POBox 95, Santa Clara, Calif. 95052.

"Țara și Exilul", An. XX, Nr. 1-2, Noembrie-Decembrie 1983. Curierul Mișcării Legionare. Director: Gheorghe Costea.

O revistă sobră, cuprinzând știri și comentarii cu privire la evenimentele politice importante din lume și din țara cotropită. In acest număr, dl Horia Sima, Șeful Mișcării Legionare, semnează editorialul "Etapele de distrugere ale statului român", din care cităm concluzia: "In retrospectiva timpului, cei 20 de ani de guvernare românească între cele două războaie, este jalonată de lupta nefirească și absurdă ce-au dat-o toate guvernele și regimurile contra Mișcării Legionare, pedepsindu-o pentru patriotismul ei, pentru vigilența ei permanentă contra primejdiei din răsărit. Lipsit de frâna legionară, Statul român s'a rostogolit în infernul bolșevic, târând după el și pe făuritorii dezastrului."

* * *

Yuri Andropov, cel de al patrulea în succesiunea lui Stalin, a murit. Au urmat și sunt continuate speculațiile. Va fi mai bine? Va fi mai rău?

Nu va fi nici mai bine, nici mai rău. Credem că nimic nu se va schimba. Dispariția lui Andropov de pe scena politică a Sovietelor nu poate avea decât o semnificație, proectată în special de moștenitorul lui, Cernenko, fiind unul din ultimii epigoni ai vechei gărzi sovietice. De acum se pare că-și fac loc funcționarii de partid. Forța politică sovietică se diluează, cedând puterea treptat celor care în mod fortuit își regenerează cadrele: *armata*. In Uniunea Sovietică nu s'a schimbat nimic politic din 1917, adică de 67 ani, și nimic nu se va schimba, pentrucă formulele de conducere ale revoluției sunt anchilozate, iar aparatul represiv (perfect organizat), rezistă încă. In haosul instalat odată cu puterea populară, bolșevismul "a răspuns admirabil spiritului nihilismului rus", (Berdiaeff). Nu există salvare, crede Berdiaeff, în afara unei regenerări spirituale, care dă suficiente semne, încă subterane.

Joseph de Maistre spunea că poporul trebue să absoarbă fructele amare ale revoluției, până la sățietate și desgust, ca revoluția să se devoreze pe ea însăși.

Iată ce trebue să așteptăm noi! Nu schimbarea domnilor!

* * *

Intr'o întrunire oficială, unde toate reprezentanțele grupărilor etnice au fost invitate să participe, primul ministru al guvernului polonez în exil (Londra), dl Kasimir Sabbat a onorat pe Dr. Alexandru Ronnett cu *Crucea de aur a Poloniei pentru merit*. Prin aceasta au fost apreciate eforturile dlui Dr. Alexandru Ronnett pentru eliberarea țărilor din comunitatea națiunilor captive și stăruința sa pe plan internațional pentru securitate și dreptul de autodeterminare. Acțiunile d-lui Dr. Ronnet s'au desfășurat în special în favoarea României și a celorlalte națiuni din răsăritul Europei, și în general în favoarea tuturor națiunilor strangulate de tirania comunistă.

Stăruința dlui Ronnet, incontestabil foarte mare, a fost recunoscută de guvernul polonez, precum și lupta d-sale de peste 40 ani pentru principiile de libertate a popoarelor.

Toate grupările etnice l-au recunoscut pe Dr. A. E. Ronnet ca reprezentant al lor.

Decorația a fost înmânată de o delegație specială în numele Primului ministru al guvernului polonez în exil.

La Los Angeles, California, a încetat din viață, în ziua de 14 Februarie 1984, Vasile Zguroiu. Era un om voinic, foarte muncitor și care inspira bună voie, încredere în viață și prietenie. Locuința doamnei Eleonora Zguroiu și a soțului ei, Vasile Zguroiu, era cea mai populară casă de români din Los Angeles, pe unde treceau toți refugiații pentru a fi alinați sufletește, dar și ajutați material. Vasile Zguroiu nu era guraliv. Vorbea încet și apăsat. Ochii îi scânteiau, iar vorba și fapta lui formau un tot inseparabil.

Din Los Angeles a dispărut un român care n'avea dușmani și un prieten care n'avea egal.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Carpații – Aprilie-Septembrie 1983. Ca de obiceiu, un număr foarte bogat, aducând colaborări pe teme foarte diferite și excelent prezentate. Numarul de care ne ocupăm aici, readuce în discuție "cazul Pantazi". Dl Căpitan N. S. Beldie semnează "Un răspuns d-lui Pantazi", care este pe cât de reținut în vocabular, pe atât de neînduplecat în oglindirea adevărului. Referindu-se la opinia foarte puerilă a dlui Pantazi, că Generalul Antonescu a greșit neîntrunind parlamentul ales liber în 1937, dl Beldie scrie: "Dl Pantazi vrea să întrunească deputații care fuseseră aleși în 1937, dar iată că aceasta nu mai era cu putință; aproape toți deputații Gărzii de Fier *fusesera ucisi*". Referindu-se la temperamentul Generalului Antonescu, dl Beldie scrie: "Generalul era atât de orgolios, până a confunda neamul cu persoana sa, ceea ce i-a fost fatal."

"Recomandăm – scrie dl Beldie – dlui Pantazi cartea "Sărata", de Nicolae Roșca. Ar putea sta de vorbă cu propria-i conștiință. Va vedea cine s'a înverșunat cu ardoare pentru dispariția legionarilor. Dar cu lichidarea neîntreruptă a celor din țară, prin condamnări la muncă silnică sau la moarte, n'a fost tot Generalul Antonescu?"

Intreg articolul dlui Căpitan Beldie este scris foarte documentat și într'o rațiune din care dl Pantazi va ieși șifonat până la ridicol. Știm totuși că inspiratorul, instigatorul și autorul principal este "Cavalerul ordinului Mihai Viteazul", cum îi place să semneze scrisorile, dl Ion V. Emilian, partizanul recent al "dialogului cu țara". Ce nu face omul pentru bani, care pentru dl Emilian sunt o veche și discretă pasiune.

Dl Filon Verca se ocupă, la rândul său, de "Apărătorii Mareșalului", răspunzând tot dlui Ion Pantazi. Credem că i se dă prea mare importanță dlui Pantazi. In realitate, dl Pantazi poartă numai păcatul ignoranței și al spiritului său subiectiv, și, ca urmare, concesiv. Poate că este și cam veleitar. Cert este că instigatorul este noul "pion" al "dialogului cu țara". Dl Pantazi, credem, este victima propriei sale puținătăți morale.

Dl Filon Verca sfârșește articolul său reprobator astfel: "Confratele de ieri lovește cu aceeași cruzime și răutate. S'o fi întrebat oare, cine surâde cu satisfacție, fericit de a fi provocat o nouă spărtură în frontul rezistenței românești?"

In fine, dl Traian Popescu, în "Inconsecvențele Mareșalului", îi face un excelent portret lui Antonescu: "Aspru pentru a întări disciplina. Dur pentru a o menține, și nedrept când vederile sale erau contrazise de oameni sau evenimente. Era temut, dar nu iubit de subalterni, cari îl porecliseră "câinele roșu", pentrucă urmărea până la nimicire pe cel care se împotrivea vederilor lui. Ranchiunos, devenea rău până la cruzime, "reabilitatea post mortem" a legionarilor trimiși pe front, în echipele speciale create la Sărata fiind exemplificarea acestei cruzimi alimentată de despotismul său congenital."

Din cauza spațiului restrâns, regretăm că nu putem stărui îndeajuns asupra întregului conținut atât de interesant al acestui număr din CARPAȚII, la care mai semnează D-na Ana Maria Marin, și D-nii Nicolae Roșca, Faust Brădescu și Vasile Martea.

* * *

16 ani dela moartea prin autocombustiune a lui Jan Palach, în Cehoslovacia.

"Era Joi, 16 Ianuarie 1969, puțin după orele 12. Lângă muzeul național din Praga, care domină bulevardul Vațlav, principala arteră a capitalei, un macagiu de tramvai vede aprinzându-se deodată o torță vie pe alea care înconjoară muzeul. Era un tânăr, al cărui nume va deveni apoi, în întreaga lume, simbolul rezistenței cehoslovace împotriva opresiunii. Nu se va afla niciodată cum a ajuns acolo, cum s'a înmuiat în benzină și s'a imolat prin foc, ca un bonz vietnamez, într'o sinucidere atroce și spectaculoasă, străină de tradițiile Europei."

Am citat cuvintele cu care încep, în ziarul parizian LE MONDE, evocarea acestui sacrificiu, doamna Amber Boussouglu și Jean Tessar. Deși i s'au acordat imediat îngrijiri medicale, Jan Palach, în vârstă de 21 de ani, student la universitatea din Praga, a decedat trei zile mai târziu, în Dumineca de 19 Ianuarie 1969. Era – după cum rezultă din portretul schițat de Zdena Tomin, membră a organizației pentru drepturile civice "Charta '77", în numărul din 18 Ianuarie 1984, al cotidianului THE TIMES, un tânăr cu totul obișnuit. Nici nu era măcar un lider studențesc, ci doar unul din miile de tineri anonimi, ajunși la maturitate în anul speranțelor promițătoare 1968. Există totuși un moment remarcabil în antecedentele lui Jan Palach, pe care îl reproducem din ziarul britanic menționat:

"La fel ca atâția alții dintre noi, el a sprijinit cu entuziasm mișcarea spre un socialism democratic, în frunte cu Alexander Dubcek. El a apărat această idee în compania unor tineri ruși într'o tabără de tineret în apropiere de Leningrad, unde a prestat o lună de muncă voluntară în cursul verii 1968. In luna August se întorsese la Praga. Poate că l-am întâlnit, poate că nu. Eram amândoi printre miile de oameni care umpleau străzile. In cursul unei săptămâni triumfale, rezistând cu autodisciplină perfectă, cu unitate și cu încredere unei prezențe militare copleșitoare. In cursul primei săptămâni – este vorba de prima săptămână după invadarea Cehoslovaciei – a existat o cooperare rară între muncitori, studenți și intelectuali. Căderea lui Dubcek ne-a relevat adevărul amar, că autoritarismul, comunismul de tip sovietic, nu pot utiliza acest gen de unitate, și nici să o tolereze până la urmă."

In seara autocombustiunii, la Praga au fost distribuite circa 1.000 de foi volante, în care era reprodusă scrisoarea lăsată de Jan Palach pentru a explica sensul actului său: un protest împotriva violenței brutale a Uniunii Sovietice, care – în pofida normelor de drept internațional – a pus capăt cu tancurile sale tentativei cehoslovace de a crea un socialism democratic și uman. Insă Jan Palach a mai ținut să-și exprime desacrodul cu conducatorii comuniști ai țării care suportau, fără să reacționeze, presiunile ocupantului sovietic. Este, – după cum subliniază ziariștii citați în LE MONDE, – interpretarea dată de mulți torței vii. Ei evocă letargia politică de care au fost cuprinse largi pături ale Cehilor și Slovacilor după desamăgirea provocată de reformatori. Este vorba de surpriza exprimată de Dubcek în noaptea de 21 Ianuarie: "La asta nu mă așteptam, tovarăși!", deși timp de patru luni 30 de divizii blindate pregăteau așa zisa "vizită frățească" în Cehoslovacia, în văzul întregii Europe.

Continuăm cu următorul citat:

"In mai multe rânduri, ofițeri ai forțelor de intervenție sovietice, revoltați de misiunea impusă, s'au prezentat autorităților cehoslovace pentru a-și exprima dorința de a lupta alături de ele. Sunt primiți cu ridicări din umeri. In unele cazuri, Cehii asistă la sinuciderea în public a acestor aliați respinși. Este cazul militarilor bulgari, care ocupau Slovacia centrală. Soldații unguri ai lui Kadar, însărcinați să intervină în sudul Slovaciei, implorau plini de rușine pe ungurii care populează această regiune, să-i ierte pentru această înăbușire a libertăților lor, de care nu se bucurau frații lor de sânge."

In scrisoarea de protest, adoptată de studenții facultății de filosofie după moartea lui Palach, a fost exprimată pentru prima dată neîncrederea bănuitoare față de oamenii pe care până atunci îi priviseră cu cel mai profund respect: președintele Svoboda, primul ministru Dubcek, Cernik Smrkovsky și alții. Desamăgirea s'a adâncit pe măsură ce reformiștii contribuiau la consolidarea regimului comunist dogmatic, pentru a ceda apoi locul adversarilor dogmatici.

La funeraliile lui Palach, simbol al acestei desamăgiri, dar și al unei speranțe, au participat o jumătate de milion de Cehi și Slovaci, cărora sacrificiul lui le-a redat demnitatea în înfrângere. In pofida represiunii tot mai perfect organizate în anii care au urmat, ghiața profundă a normalizării a fost spartă opt ani mai târziu, de mișcarea pentru drepturile omului "Charta '77". De atunci încoace, membrii săi au fost arestați și condamnați cu multă tenacitate, fără ca mișcarea să poată fi distrusă. La câtva timp după arestarea unuia sau a mai multor purtători de cuvânt, se află că această funcție a fost preluată de altcineva.

Alături de "Charta '77" există și alte forme de rezistență. Sute de tineri din Praga, Brno și din alte orașe cehoslovace au semnat petiții împotriva amplasării unor noi rachete sovietice în țara lor și împotriva înarmărilor nucleare ale ambelor superputeri. O atitudine asemănătoare a fost exprimată și de Comisia pentru pregătirea unor sindicate libere. Intr'o scrisoare adresată conducerii sindicatelor oficiale, aderenții libertății sindicale s'au distanțat de poziția unilaterală a celor dintâi, care resping amplasarea de rachete americane în Europa occidentală, dar sprijină instalarea de rachete sovietice în Cehoslovacia și RDG. Un semn de nesiguranță a regimului sunt și încercările de intimidare a

credincioşilor catolici din Ceho-Slovacia.

•

In "Lupta", Nr. 7, din 15 Dec. 1983, la "Revista presei", în primele două note semnate de un "gazetar" bine cunoscut prin veninul său distilat împotriva Mişcării Legionare, îşi disimulează prima notă de o micuţă casetă despre "Problema ortografiei". De ce această manevră? Pentrucă celebrul "gazetar", debordându-şi existenţa sa politică minusculă, are conştiinţa lăudabilă a meschinăriei sale, aducând astfel un elogiu adevărului, fără voia sa.

Mişcarea Legionară a fost rând pe rând agenta Moscovei, agenta lui Hitler, agenta F.B.I.-ului, agenta serviciilor engleze de spionaj, a-C.I.A.-ului, dar gama nemerniciilor nu s'a sfârşit. "Gazetarul" nostru, ingenios, are o găselniţă pe care a rostit-o pe-o coardă zdrăngănită, la gazetă: Mişcarea Legionară a mai fost şi agenta lui Carol II. Cu ajutorul Mişcării Legionare, care l-a răpus pe Duca, regele Carol II a reuşit să captureze cheia seifului în care Duca păstra dosarul afacerii Focker, dosar care-i fusese predat de Brătianu înainte de a muri, dosar compromiţător pentru Carol. De ce, şi de unde această concluzie? Pentrucă Regele nu l-a reţinut pe Duca la Palat să doarmă, pentrucă Duca a trebuit să doarmă din această cauză în tren, pentrucă peronul gării Sinaia era intenţionat nepăzit, şi pentrucă Doru Belimace, Nicky Constantinescu şi Ion Caranica ştiau – desigur informaţi de Majestatea Sa – ora exactă când se sfârşeşte audienţa de lucru şi deci ora exactă când Duca se afla pe peronul gării, în voia valurilor. Numai astfel putea Majestatea Sa să-şi însuşească cheia şi dosarul Focker. Carol II îi şoptise lui Corneliu Codreanu, cu care se afla în război pe viaţă şi pe moarte. Pentrucă Majestatea Sa n'avea oameni de mai multă încredere decât pe cei mai neînduplecaţi adversari ai săi.

Nota "gazetarului" savant şi ridicol, sfârşeşte cu un citat din Giordano Bruno: Se non e vero, e ben trovato.

Nu ştim dacă trebue să ne amuzăm de gugumănie, să-i condamnăm cinismul, sau să deplângem senilitatea agresivă.

* * *

In numărul trecut al revistei noastre s'a strecurat o greşală. Dl George Popa, corespondentul nostru, nu locueşte în Sydney, Australia, ci în Victoria, Australia. Mulţumirile noastre pentru zelul cu care difuzează revista *Curierul* sunt adresate deci dlui George Popa, cu adresa: P.O.Box 120, Apollo Bay, 3233 Victoria, Australia. Cerem iertare dlui George Popa pentru această greşală.

* * *

Asia este în marş pentru cucerirea economică a lumii. Aceasta este teza prezentată de Roger Holeindre în ultima sa carte. După o lungă şedere în Extremul Orient, a putut observa realitatea şi a putut constata că Japonia, Coreea de Sud, Taiwanul, Hong Kong şi Singapore sunt actualmente pe punctul de a extinde dominaţia asupra economiei mondiale datorită muncii şi disciplinei, pentrucă au ştiut să transfere în era industrială valorile tradiţionale ale propriei lor civilizaţii, în care "ierarhia îndatoririlor precede ierarhiile de drepturi".

Occidentalii ar trebui să ia lecţii serioase dintr'un astfel de exemplu.

* * *

Caetele Samizdatului publică în traducere franceză informaţii şi articole provenind din presa clandestină a URSS-ului. Numărul 96 este consacrat în particular unui foarte greu dosar asupra persecuţiilor religioase în URSS. Aceste caete prezintă în ultima ediţie (1983), lista prizonierilor politici din Uniunea Sovietică (numai în limbile engleză şi rusă), într'un volum de 290 pagini, şi care furnizează elementele precise despre 900 prizonieri politici, cu biografia, locul de deţinere, adresele familiilor şi fotografii.

* * *

Valencia. Din ordinul primarului socialist al oraşului Valencia (Spania), muncitori mascaţi, întrebuinţând un camion al cărui număr matricol a fost şters, au dărâmat statuia Generalisimului Franco, aşezată în piaţa centrală a oraşului.

Cei care au fost în România anilor 1945-1948, âşi amintesc de demolările statuilor semnate de sculptori cu renume mondial, îşi amintesc cum a dispărut din faţa Palatului regal statuia întregitorului României?

Socialiştii şi comuniştii merg mână în mână în obiceiuri şi finalităţi, aducând odată cu guvernările lor foamete, sărăcie morală spirituală, şi materială, distrugeri şi haos.

Le strigăm popoarelor care sunt încă libere: Luaţi aminte!

* * *

Santiago de Chile. Americanii intervin din ce în ce mai oficial pentru a determina pe generalul Pinochet să părăsească postul. D-l Schweitzer, ministrul chilean al afacerilor externe, a calificat "de prost gust ingerinţele în afacerile interne", intervenţia unui consilier de la Departamentul de Stat american.

* * *

Lausanne. Revista masonică Alpina, rezervată afiliaţilor Marei Loji elveţiene cu acelaş nume, consacră un lung studiu în numărul său din Nov. 1983, rolului jucat de francmasoni în creerea Statelor Unite ale Americii. Francmasonii au participat într'o măsură preponderentă la fiecare din marile evenimente ale acestei perioade. Se spune că din cei cincizeci şi şase de semnatari ai Declaraţiei de Independenţă, cincizeci erau francmasoni.

* * *

Ziarul "Die Welt" relatează următoarele: In toamna anului 1978, generalul Pacepa ar fi declarat că a primit contra plată documente şi rapoarte de la un înalt funcţionar al Ministerului de Externe, care aparţinea Partidului Social Democrat. Din datele livrate de Pacepa, procurorul general a tras concluzia că funcţionarul suspect se numeşte Brouder-Gröger. Acest funcţionar ar fi fost avertizat de Egon Bahr (un prieten, susţinător al Sovieticilor) şi la parchezitia făcută la domiciliul său nu s'a găsit nimic compromiţător. Actualmente, funcţionarul respectiv lucrează la Ambasada germană din Mexico.

* * *

Ziarul "Die Bild" publică un interview cu sovietologul Wolfgang Leonard. La întrebarea pusă de ziarist, ce crede despre militarii sovietici, Leonard răspunde: "Militarii se îmbulzesc în faţă şi nu se mărginesc să fie numai 'făcători de regi' în spatele cortinei. Prima dată în istoria Uniunii Sovietice se prezintă cu declaraţii referitoare la politica externă. Aceasta înseamnă: puterea partidului şi tradiţionalul lui "rol conducător" în Uniunea Sovietică a început să se fărâme." (Dăm această părere pentrucă a început să circule printre sovietologi părerea că în curând militarii vor alunga partidul şi că aceasta ar fi drumul cel mai scurt şi mai sigur la prăbuşirea Uniunii Sovietice).

* * *

Care va fi cursul politic pe care îl va adopta Moscova pe arena internaţională în cursul deceniului actual?

In democraţiile occidentale, şefii de stat sau de guvern nu pot adopta întotdeauna cursul care li se pare cel mai indicat. Ei trebue să ţină seamă de opinia publică şi capacitatea lor de acţiune depinde de măsura în care reuşesc să obţină sprijinul acesteia. Politica lor, indiferent de conţinutul ei concret, va fi întotdeauna supusă unor critici virulente. Pentru a influenţa cursul conducerii, criticii încearcă să influenţeze opinia publică şi să creeze în felul acesta o presiune pentru a determina o modificare a politicii practicate într'o problemă sau alta. Deosebit de pregnant este acest proces în Statele Unite, unde politica preşedintelui Reagan în diferite domenii este supusă unor critici virulente – fără însă a-i şubrezi autoritatea sau popularitatea.

Recent, într'o cuvântare prezentată în prealabil ca o încercare de reconciliere diplomatică cu Uniunea Sovietică, preşedintele Reagan a opinat că cei care sunt de părere că în lumea de azi pericolul de conflict s'a agravat, se găsesc într'o profundă eroare. Profesorul Seweryn Bialer, care predă ştiinţele politice la Universitatea Columbia, a încercat în două articole apărute în Washington Post, să dovedească contrariul. După părerea sa, Sovieticii, care au suferit o serie de înfrângeri, pândesc o şansă pentru a-şi reafirma statutul internaţional şi pentru a-i administra o lecţie preşedintelui Reagan. Autorul socoteşte aşa dar posibilă – fără să o spună explicit – o reacţie iraţională a Moscovei, provocarea unui conflict.

Autorul a fost recent la Moscova, de unde a revenit cu impresia că acţiunile preşedintelui Reagan în diferite domenii au contribuit la împingerea Uniunii Sovietice într'un colţ, după cum se exprimă el textual, cu alte cuvinte, într'o poziţie nefavorabilă, din care nu poate ieşi prea uşor, întrucât capacitatea ei de manevrare este restrânsă. Sovieticii – adaogă textual profesorul de la Universitatea Columbia – se simt supuşi unei presiuni dure, din următoarele cauze: politica dură a Americanilor, eşecul strategiei utilizate pentru a împiedeca amplasarea euro-rachetelor americane în Europa occidentală, gravele probleme economice interne şi incertitudinile existente în privinţa echipei de conducere de la Kremlin.

Starea de spirit a interlocutorilor săi de la Moscova este schiţată cu următoarele cuvinte: "Am întâlnit la Moscova oameni combativi, furioşi. In rândul elitelor politice simţămintele sunt aproape de turbare." Dar tot el adaogă că Sovieticii aşteaptă rezultatele alegerilor prezidenţiale. După părerea sa, este posibil un nou război rece, în care Statele Unite nu vor fi sprijinite de ţările vest-europene şi nici nu vor beneficia de o superioritate militară. Faptul că preşedintele Reagan n'a făcut – evident, din perspectiva Sovieticilor – propuneri concrete pentru reducerea tensiunii, aruncând în schimb asupra Uniunii Sovietice vina pentru tulburarea relaţiilor dintre cele două super-puteri, îi înfurie.

Profesorul Seweryn Bialer afirmă în continuare că în pofida incertitudinilor privind conducerea regimului, oamenii în posturile cheie sunt conştienţi că se găsesc, în domeniul politicii externe, în faţa unor opţiuni, pe care el le caracterizează drept 'agonizante'. Ei s'ar putea hotărî să se retragă, pentru câtva timp, dintr'o aventură internaţională, sau ar putea deveni mult mai dificili şi ambiţioşi. Occidentalii ar trebui să înţeleagă că Uniunea Sovietică a intrat într'o nouă fază, pentru care la Moscova se utilizează noţiunea de 'peredăşka', o întrerupere, o retragere în tranşee, caracterizată printr'o anumită pasivitate în problemele internaţionale. Inţelegând dilemele în faţa cărora se găseşte Kremlinul, Occidentul ar putea formula în diferite domenii, politici care ar putea încuraja Moscova să adopte căi mai puţin periculoase. In sprijinul acestei opinii, autorul înfăţişează următoarele considerente:

– Sovieticii au abandonat orice speranţa de a putea ajunge la aranjamente cu preşedintele Reagan şi preferă să aştepte o posibilă cotitură în politica americană. Evident, este vorba de aranjamente convenabile Moscovei, lucru trecut sub tăcere de autor.

– Ei se tem de o supralicitare a posibilităţilor de care dispun în domeniul extern, dată fiind situaţia din Polonia, povara subvenţionării Europei răsăritene şi a Cubei, angajamentul în Afganistan, aşa zisele investiţii economico-politico-militare în Africa şi dificultăţile interne.

– Ei preferă să nu tulbure procesul de destindere cu Europa occidentale, care le acordă credite şi beneficii comerciale.

– Intr'o perioadă când Moscova este lipsită de un conducător puternic, tendinţa echipei conducătoare de bătrâni este de a evita o confruntare internaţională.

Trecând în revistă argumentele avansate de profesorul Bialer, te întrebi dacă ele fac verosimilă teza sa că preşedintele Reagan comite o eroare când combate părerea că riscul de război ar fi în creştere. Autorul vede însă pericolul ca perioada 'peredâşka' – de pasivitate, sau de perplexitate, am zice noi – să facă loc, peste doi sau trei ani, unei perioade de ofensivă politică. Să revenim însă la viziunea schiţată de expertul politic de la Universitatea Columbia:

Dilema sovietică este următoarea: Din punct de vedere intern, Uniunea Sovietică a intrat într'o perioadă de declin material şi spiritual, la fel cum a intrat în declin şi imperiul său est-european. Vechile formule care au asigurat creşterea economică, au încetat de a mai funcţiona. Situaţia din Europa răsăriteană reprezintă o criză de sistem. Aceste probleme ar putea conduce la o nouă rundă de tulburări violente în imperiul sovietic, şi Sovieticii par să fie incapabili să le facă faţă. Incă de pe acum şi sunt constrânşi să diminueze subsidiile acordate statelor cliente.

Cu toate acestea, Moscova se găseşte încă într'o perioadă agresivă de aspiraţii expansioniste şi s'ar putea să găsească prilejuri ispititoare de a interveni în Lumea a III-a şi de a obţine o influenţă sporită asupra aliaţilor Americii. Dacă Sovieticii vor continua să majoreze cheltuelile militare într'un ritm tot atât de rapid, sau chiar mai rapid decât au făcut-o în deceniul trecut, acest fapt va determina o stagnare, sau chiar un regres al cheltuelilor

pentru bunurile de consum și o reducere a investițiilor, care au o importanță crucială pentru modernizarea economiei sovietice. Pentru prima dată în perioada post-staliniană creșterea cheltuelilor militare a devenit o barieră insurmontabilă pentru majorarea producției de bunuri de consum și a investițiilor în agricultură și în industrie. Conducerea sovietică va trebui să opteze între cheltuelile militare pe termen scurt, în scopul satisfacerii aspirațiilor de ansamblu și efectuarea unor investiții în întreprinderi militaro-industriale în vederea creerii unei baze pentru viitoarea creștere a forței militare.

Conducerea sovietică este conștientă că se găsește într'o criză de legitimitate. Seweryn Bialer înțelege prin legitimitate în acest context măsura în care publicul larg și mai ales elitele își însușesc obiectivele trasate de conducere și conlucrează la realizarea lor. Nici realizările regimului și nici tradiția nu mai sunt suficiente pentru a legitima sistemul. Amplificarea potențialului militar nu consolidează legitimitatea regimului – opinează autorul – fiindcă obiectivele externe ale conducerii nu sunt acceptate în totalitatea lor, iar tineretul se distanțează de armată. In această situație, singura posibilitate pentru conducere de a determina o strângere a rândurilor în jurul său, este provocarea unui război rece.

Aron Grămadă

Vladimir Bukovsky, emigrant rus, care a petrecut 12 ani în gulagurile sovietice, răspunde la câteva întrebări ale ziarului Le Figaro:

Intr.: Acum, că aparțineți lumii libere, ce sfaturi puteți da Occidentului?

Răs.: Deșteptați-vă! Cea mai mare slăbiciune a Occidentului este că nu înțelege că cea mai bună metodă de a se împotrivi expansiunii sovietice, este să o pui în poziția de defensivă.

Intr.: Cum ar putea Occidentul să devină ofensiv?

Răsp.: Folosind aceleași arme pe care le folosește Uniunea Sovietică, adică ridicarea unei imense masse de antipacifiști, prin care să se dovedească lumii libere, prin puterea ei proprie, că pacifiștii nu sunt în mod irefutabil de partea adevărului istoric. Marile desbateri academice nu mai sunt suficiente pentru a anula efectul pacifiștilor. Pentrucă este o propaganda care se adresează subconștientului, făcând să nască în individ o teamă complet irațională.

Intr.: Ce s'ar întâmpla însă, dacă Occidentul s'ar angaja ferm de partea națiunilor captive? Se vor provoca tulburări care vor crispa mai mult Uniunea Sovietică?

Răsp.: Eu cred contrariul. Cu cât imperiul sovietic va fi mai agitat prin contestații, cu atât militarii vor deveni mai puternici în sânul sistemului. Sunt convins că liberalizarea va trece printr'o fază de dominație a puterii militare.

Intr.: De ce?

Răsp.: Pentrucă militarii, pentru a fi stăpâni absoluți, vor trebui să lamineze cei doi stâlpi ai sistemului: partidul și KGB-ul. Sistemul, privat de aceste două mari puteri, nu va dura mult timp, deci ar fi o rațiune a speranței.

Intr.: Dar ofițerii superiori sunt toți membrii ai partidului și Comandamentul militar este dublat de un dament politic, și KGB-ul supraveghează totul.

Răsp.: Este exact ce spuneți, însă militarii reprezintă un pol specific, o forță care are propriile ei interese. De aceea cred că o dictatură militară ar fi o fericită ocazie de a spera, pentrucă după ce militarii vor elimina pe ceilalți doi concurenți, se vor dovedi incapabili să guverneze.

Intr.: Comerțul cu răsăritul, după anumite teze, ar contribui la liberalizarea societății comuniste.

Răsp.: Comerțul ar putea liberaliza numai societățile "deschise" (ouvertes, în text), lucru ce nu-i valabil într'o societate totalitară, unde circuitele de distribuție depind exclusiv de Stat. Este doar un interes profesional care justifica aceste teze.

Intr.: Unii împart conducătorii sovietici în "ulii" (faucons) și "porumbei", care se înfruntă.

Răsp.: Este ridicol. Desacordul nu este decât de ordin tactic, nu de finalitate strategică. Vă amintesc că pentru a face carieră în sistem, trebue neapărat să fi rapace. Intransigența doctrinară este cel mai sigur instrument pentru orice promoție.

Intr.: Respingeți ideea că Uniunea Sovietică ar fi o putere defensivă?

Răsp.: De decenii conducătorii Kremlinului au inculcat ideea de "încercuire capitalistă", pentru a-i menține sub călcâi. Ceeace este mai tragic, este faptul că unii dintre occidentali, pentru a justifica propria lor pasivitate, se lasă convinși de acest argument."

FILON VERCA

Abonamentele pentru
CURIERUL
USA și Canada: $ 15 USA.
Europa și America latină $ 20.-
Australia, Asia și Extremul Orient: $ 22.- USA.

Redacția și administrația revistei *Curierul*, inclusiv abonamente, donații, expediție, va fi pe viitor, la P.O.Box 95, Santa Clara, California, 95052.

Orice corespondență privind atât redacția cât și administrația revistei (distribuția), va fi expediată la adresa de mai sus.

